

Примљено:	02. 03. 2021.		
Орг. јед	Број	Прилог	Вриједност
0202-	647/1		

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA

**JAVNO PREDUZEĆE ZA UPRAVLJANJE
MORSKIM DOBROM CRNE GORE**

2020

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

SADRŽAJ:

1. KRATAK OPIS POSLOVNIH AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONE STRUKTURE	03
2. ISTINIT PRIKAZ RAZVOJA, ANALIZE FINANSIJSKOG POLOŽAJA I REZULTATA POSLOVANJA PRAVNOG LICA I INFORMACIJE O ČLANOVIMA UPRAVNIH I NADZORNIH TIJELA	05
2.1 Analiza finansijskog položaja i rezultata poslovanja	05
2.2 Ostvarenje u 2019. godini	15
2.3 Informacije o članovima upravnih i nadzornih tijela	42
3. MJERE ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE	42
3.1 Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine	42
3.2 Međunarodni projekti	51
4. PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ	55
4.1 Plan za 2021. godinu	60
5. PODACI O AKTIVNOSTIMA ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA	62
5.1 Istraživanje i razvoj	62
5.2 Ulaganje u obrazovanje zaposlenih	62
6. INFORMACIJE O OTKUPU SOPSTVENIH AKVIJA, ODNOSNO UDJELA	62
7. POSLOVNE JEDINICE	63
8. PODACI O FINANSIJSKIM INSTRUMENTIMA OD ZNAČAJA ZA PROCJENU FINANSIJSKOG POLOŽAJA I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA	65
9. CILJEVI I METODE ZA UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM	65
10. INFORMACIJE O IZLOŽENOSTI RIZICIMA CIJENA, KREDITNIM RIZICIMA, RIZICIMA LIKVIDNOSTI I RIZICIMA NOVČANOG TOKA	66
11. CILJEVI I POLITIKE U UPRAVLJANJU FINANSIJSKIM RIZICIMA, RIZICIMA I NEIZVJESNOSTIMA POSLOVANJA	67

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

1. KRATAK OPIS POSLOVNIH AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONE STRUKTURE

- Osnovne informacije o pravnom licu

PIB: 02116146

PDV: 81/31-03710-5

Adresa: Popa Jola Zeca bb, Budva

Šifra djelatnosti: 6832

Naziv djelatnosti: Upravljanje nekretninama za naknadu

Vlasništvo: Država

- Istorijat, razvoj kompanije i osnovna delatnost poslovanja

Kako bi omogućilo da Zakon o morskome dobru zaživi u praksi, da ostvari što bolje efekte i oživi ekonomsku aktivnost na obalnom pojasu, u tu svrhu je osnovano Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore sa sjedištem u Budvi, u skladu sa Zakonom o morskome dobru 02.06.1992. godine, sa zadatkom da obezbijedi:

- zaštitu i unapređenje korišćenja morskog dobra,
- upravljanje morskim dobrom,
- zaključivanje ugovora o korišćenju morskog dobra,
- izgradnju i održavanje infrastrukturnih objekata za potrebe morskog dobra.

Ekonomsko-funkcionalni princip utvrđivanja kopnene granične linije morskog dobra podrazumijeva prostor koji se funkcionalno vezuje za eksploataciju obale, mora, podmorja, morskog dna i podzemlja. To je "dio kopna koji po svojoj prirodi ili namjeni služi korišćenju mora". Drugim riječima, to je specifična ekonomska i tehničko-tehnološka cjelina morskog dobra. Zbog toga i kopnena granična linija morskog dobra slijedi fizičku granicu ovih prostornih cjelina (luke, marine, brodogradilišta i zone za razvoj turizma). Tako zaokružene i precizno premjerene prostorne cjeline čine morsko dobro, njegov morski prostor površine od 2.504km² i kopneni dio od 49km², što ukupno čini 18,5% teritorije Crne Gore. Morsko dobro kao integralna cjelina predstavlja najznačajniji ekonomski potencijal Crne Gore koji je povjeren Javnom preduzeću za upravljanje morskim dobrom sa sjedištem u Budvi.

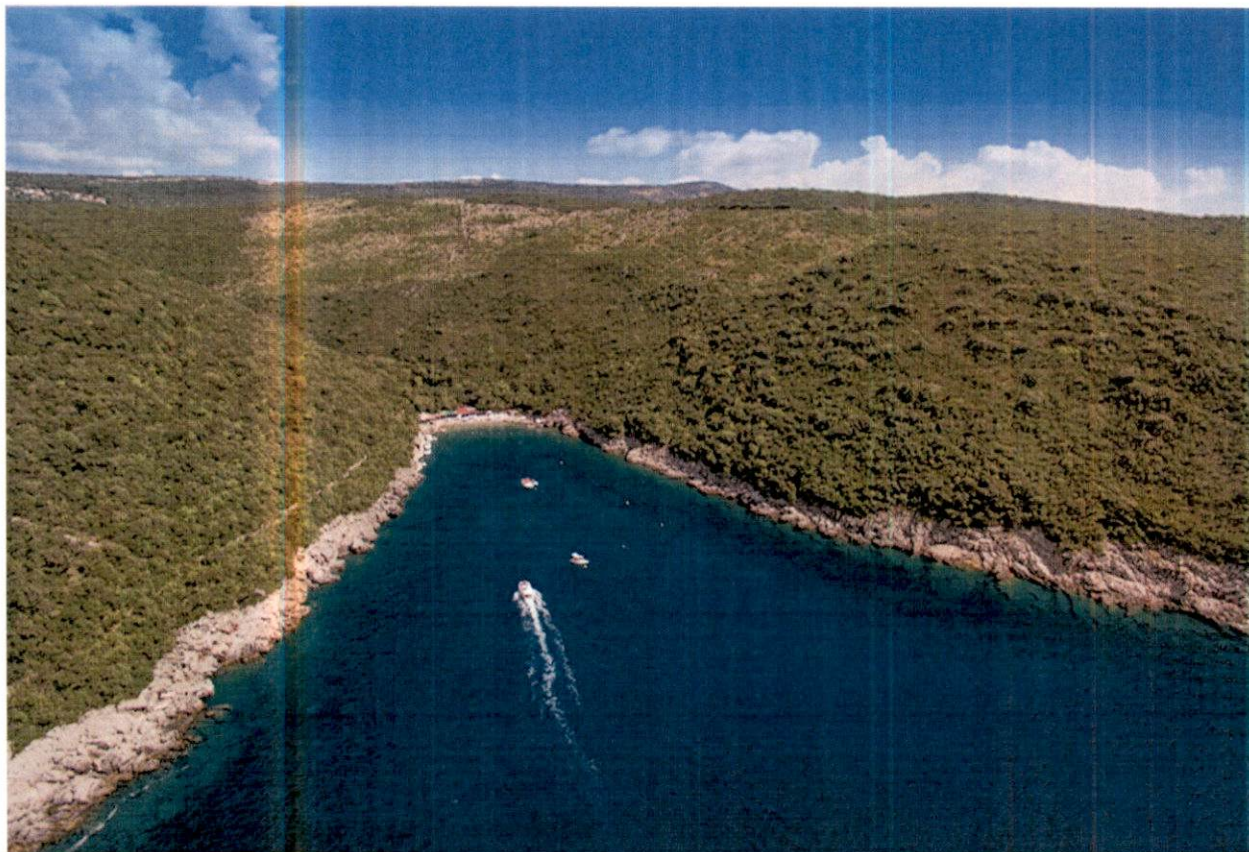
U oblasti unapređenja korišćenja morskog dobra Javno preduzeće je ostvarilo posebno dobre rezultate u ugovaranju, odnosno ustupanju plaža, kupališta, djelova obale i akva prostora, lokacija za postavljanje privremenih objekata i terasa u zoni morskog dobra.

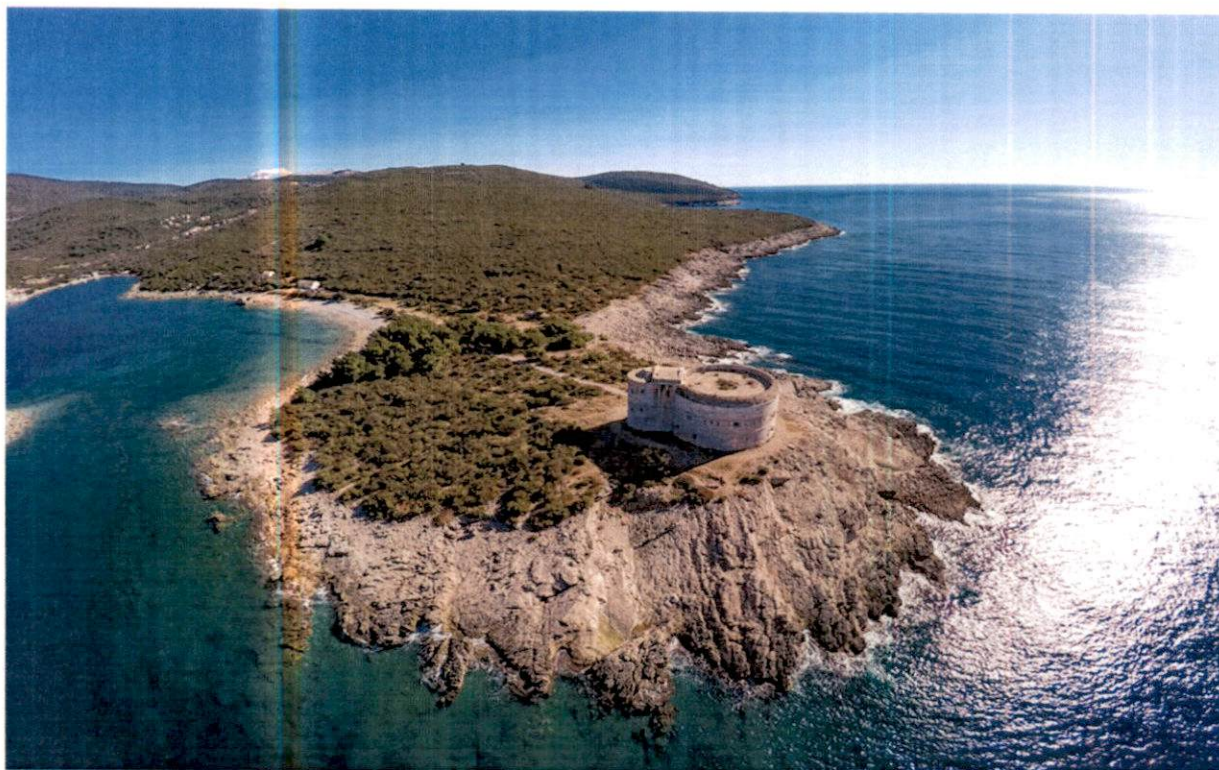
Prilikom ugovaranja Javno preduzeće čvrsto se držalo sledećih načela i principa:

- Prostor morskog dobra je jedinstven, veoma je ograničen i kao takav mora biti dostupan svima pod istim uslovima.
- Valorizacija prostora na obali i moru ostvaruje se uz striktno poštovanje urbanističkih i drugih prostornih planova, očuvanje javne funkcije je obavezno.
- Sva fizička i pravna lica mogu biti korisnici morskog dobra.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

- Isključena je mogućnost da djelovi morskog dobra pređu iz državnog u privatno vlasništvo.
- Morsko dobro se ustupa na vremensko korišćenje kao uređeno ili neuređeno.
- Izgradnja i uređenje morskog dobra obavlja se u skladu sa konkretnim izvođačkim projektima.
- Novoizgrađeno morsko dobro, bez obzira da li je investitor privatni ili državni subjekt, u državnom je vlasništvu.
- Privatni vlasnici u zoni morskog dobra imaju sva vlasnička prava kao i izvan zone morskog dobra.
- Pojedinačno pravo korišćenja morskog dobra ostvaruje se putem Ugovora o korišćenju sa Javnim preduzećem.
- Principi korišćenja i uređenja morskog dobra, koje Javno preduzeće nudi zainteresovanim subjektima, imaju sledeće zajedničke ciljeve:
 - Afirmaciju ulaganja sredstava u morsko dobro;
 - Optimalizaciju uložених sredstava;
 - Povećanje motivacije da se preduzetničke ambicije i energije usmjere ka ekonomskoj valorizaciji morskog dobra sa ciljem njegovog unapređenja i zaštite;
 - Animaciju građana i preduzetnika za uključenje u programe zaštite i razvoja morskog dobra.

2. ISTINIT PRIKAZ RAZVOJA, ANALIZE FINANSIJSKOG POLOŽAJA I REZULTATA POSLOVANJA PRAVNOG LICA I INFORMACIJE O ČLANOVIMA UPRAVNIH I NADZORNIH TIJELA

2.1. Analiza finansijskog položaja i rezultata poslovanja

Finansijski položaj pravnog lica, posmatran sa aspekta predmetnih analiza kvalifikuje se na jedan od sledećih načina: dobar, prihvatljiv ili loš.

Analiza finansijskog položaja obuhvata sledeće elemente:

- Najznačajnije pozicije bilansa stanja
- Najznačajnije pozicije bilansa uspeha
- Osnovni finansijski pokazatelji
- Osnovni nefinansijski pokazatelji
- Racio analiza
- Analiza potraživanja

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI - BILANS STANJA			
AKTIVA			
POZICIJA	Redni broj	2017	2018
A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	001		
B. STALNA IMOVINA (003+004+005+009)	002	1.631.755	1.599.278
I. GOODWILL	003		
II. NEMATERIJALNA ULAGANJA	004	72.124	44.038
III. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (006+007+008)	005	1.365.349	1.381.360
1. Nekretnine, postrojenja i oprema	006	1.276.554	1.305.720
2. Investicione nekretnine	007	88.795	75.640
3. Biološka sredstva	008		
IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (010+011+012)	009	194.282	173.880
1. Učešća u kapitalu	010		
2. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća	011		
3. Ostali dugoročni finansijski plasmani	012	194.282	173.880
C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	013		
D. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	014		
E. OBRтна SREDSTVA	015	4.783.796	4.392.590
I. ZALIHE	016	201.957	64.600
II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA, PLASMANI I GOTOVINA (018 do 022)	017	4.581.839	4.327.990
1. Potraživanja	018	165.930	129.049
2. Potraživanja za više plaćeni porez na dobitak	019		
3. Kratkoročni finansijski plasmani	020		
4. Gotovinski ekvivalenti i gotovina	021	4.403.805	4.175.156
5. Porez na dodatu vrijednost i AVR	022	12.104	23.785
F. UKUPNA AKTIVA (001+002+013+014+015)	023	6.415.551	5.991.868

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

PASIVA			
POZICIJA	Redni broj	2017	2018
A. KAPITAL (102 do 109)	101	4.589.890	4.881.006
I. OSNOVNI KAPITAL	102	2.276.207	2.276.207
II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	103		
III. REZERVE	104	7.806	7.806
IV. POZITIVNE REVALORIZACIONE REZERVE I NEREALIZOVANI DOBICI	105	257.723	257.723
V. NEGATIVNE REVALORIZACIONE REZERVE I NEREALIZOVANI GUBICI	106		
VI. NERASPOREDJENA DOBIT	107	2.048.154	2.339.270
VII. GUBITAK	108		
VIII. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE I OTKUPLJENI SOPSTVENI UDJELI	109		
B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (111+112)	110	52.776	73.852
I. DUGOROČNA REZERVISANJA	111		
II. DUGOROČNE OBAVEZE (113+114)	112	52.776	73.852
1. Dugoročni krediti	113		
2. Ostale dugoročne obaveze	114	52.776	73.852
C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	115	28.896	32.218
D. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (117+124)	116	1.743.989	1.004.792
I. KRATKOROČNE OBAVEZE (118 do 123)	117	1.085.939	695.753
1. Kratkoročne finansijske obaveze	118		
2. Obaveze po osnovu sredstava namijenjenih prodaji	119		
3. Obaveze iz poslovanja	120	650.573	442.177
4. Ostale kratkoročne obaveze i PVR	121	376.790	223.599
5. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda	122	2.201	
6. Obaveze po osnovu poreza na dobit	123	56.375	29.977
II. KRATKOROČNA REZERVISANJA	124	658.050	309.039
E. UKUPNA PASIVA (101+110+115+116)	125	6.415.551	5.991.868

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU - BILANS USPJEHA				
Redni broj	Pozicija	Redni broj	<u>2017</u>	<u>2018</u>
I	POSLOVNI PRIHODI (202 do 206)	201	3.548.425	3.645.934
1	Prihodi od prodaje	202	3.502.416	3.594.683
2	Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	203		
3	Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	204		
4	Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	205		
5	Ostali poslovni prihodi	206	46.009	51.251
II	POSLOVNI RASHODI (208 do 212)	207	2.961.552	3.152.830
1	Nabavna vrijednost prodane robe	208		
2	Troškovi materijala	209	66.644	40.284
3	Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	210	1.316.250	1.540.138
4	Troškovi amortizacije i rezervisanja	211	290.785	86.702
5	Ostali poslovni rashodi	212	1.287.873	1.485.706
A	POSLOVNI REZULTAT (201-207)	213	586.873	493.104
I	FINANSIJSKI PRIHODI	214	26.661	2.579
II	FINANSIJSKI RASHODI	215	1.517	
B	FINANSIJSKI REZULTAT (214 - 215)	216	25.144	2.579
I	OSTALI PRIHODI	217	110.131	15.414
II	OSTALI RASHODI	218	161.399	186.682
C	REZULTAT IZ OSTALIH AKTIVNOSTI (217-218)	219	-51.268	-171.268
D	REZULTAT IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA (213+216+219)	220	560.749	324.415
E	NETO REZULTAT POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	221		
F	REZULTAT PRIJE OPOREZIVANJA (220+221)	222	560.749	324.415
G	DRUGE STAVKE REZULTATA /POVEZANE SA KAPITALOM/ (224 do 228)	223	0	0
1	Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu fin. sredstava raspoloživih za prodaju	224		
2	Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme	225		
3	Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu učešća u kapitalu pridr. društava	226		
4	Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu aktuarskih dobitaka (ili gubitaka)	227		
5	Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžinga tokova gotovine	228		
H	PORESKI RASHOD PERIODA (230+231)	229	70.091	37.408
1	Tekući porez na dobit	230	68.476	34.086
2	Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	231	1.615	3.322
I	NETO REZULTAT (222+223-229)	232	490.658	287.007
J	ZARADA PO AKCIJI			
1	Osnovna zarada po akciji	233		
2	Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	234		

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI/BILANS STANJA

	2019	2020
AKTIVA		
A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL		
B. STALNA IMOVINA (003+008+016)	1.903.302	1.928.097
I NEMATERIJALNA ULAGANJA (004 do 007)	29.642	18.678
1. Ulaganja u razvoj		
2. Koncesije, patenti, licence i slična prava i ostala nematerijalna ulaganja	29.642	18.678
3. Goodwill		
4. Avansi za nematerijalna ulaganja i nematerijalna ulaganja u pripremi		
II NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (009+010+011+015)	1.738.708	1.802.712
1. Zemljište i objekti	1.404.890	1.393.223
2. Postrojenja i oprema	262.516	326.186
3. Ostala ugrađena oprema, alati i oprema (012+013+014)	63.984	52.329
3.1. Investicione nekretnine	63984	52329
3.2. Biološka sredstva		
3.3. Ostala nepomenuta materijalna stalna sredstva		
4. Avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i biološka sredstva i nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva u pripremi	7318	30974
III DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (017 do 023)	134.952	106.707
1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica		
2. Dugoročni krediti matičnom i zavisnim pravnim licima		
3. Učešća u kapitalu kod pravnih lica (sem zavisnih pravnih lica)		
4. Dugoročni krediti pravnim licima kod kojih postoji učešće u kapitalu (sem zavisnih pravnih lica)		
5. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća		
6. Dugoročna finansijska ulaganja (dati krediti i hartije od vrednosti)	134.952	106.707
7. Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja		
C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA		
D. OBRтна SREDSTVA (026+031+039+043+044)	7.268.320	6.756.906
I. ZALIHE (027 do 030)	147.524	107.667
1. Zalihe materijala (materijal za izradu, rezervni delovi, sitan inventar i auto gume)		
2. Nedovršena proizvodnja		
3. Gotovi proizvodi i roba		
4. Dati avansi	147524	107667
II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (032 do 035)	176.185	462.161
1. Potraživanja od kupaca	132.439	416.043
2. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica		
3. Potraživanja od ostalih povezanih lica		
4. Ostala potraživanja (036+037+038)	43.746	46.118
4.1. Potraživanja za više plaćen porez na dobit		
4.2. Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost		
4.3. Ostala nepomenuta potraživanja	43746	46118
III. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (040 do 042)	0	0

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

1. Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica namenjeno trgovanju		
2. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udeli		
3. Ostali kratkoročni finansijski plasmani		
IV. GOTOVINA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI	6.944.611	6.187.078
V. STALNA SREDSTVA NAMJENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO		
E. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	8.716	53
F. UKUPNA AKTIVA (001+002+024+025+045)	9.180.338	8.685.056
PASIVA		
A. KAPITAL (102+103+104+105+111+116)	7.363.176	7.477.969
I. OSNOVNI KAPITAL	2.251.972	2.251.972
II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL		
III. EMISIONA PREMIJA		
IV. REZERVE (106+107+108+109-110)	424.597	424.597
1. Zakonske rezerve	7.806	7.806
2. Statutarne rezerve		
3. Druge rezerve		
4. Pozitivne revalorizacione rezerve i nerealizovani dobitci po osn. fin. sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	416.791	416.791
5. Negativne revalorizacione rezerve i nerealizovani gubici po osn. fin. sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata		
VI. NERASPOREDJENI DOBITAK ILI GUBITAK (112+113-114-115)	4.686.607	4.801.400
1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	2.170.582	4.705.763
2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	2.516.025	95.637
3. Gubitak ranijih godina		
4. Gubitak tekuće godine		
VIII. UČEŠĆE KOJE NE OBEZBEĐUJE KONTROLU		
B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (118+122)	782.310	559.317
I. DUGOROČNA REZERVISANJA (119 do 121)	564.310	420.573
1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih		
2. Rezervisanja za troškove u garantnom roku		
3. Ostala dugoročna rezervisanja	564.310	420.573
II. DUGOROČNE OBAVEZE (123+124)	218.000	138.744
1. Dugoročni krediti		
2. Ostale dugoročne obaveze	218.000	138.744
C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	50.232	57.456
D. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE	22.589	42.952
E. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (128+129)	815.860	439.434
I KRATKOROČNA REZERVISANJA	160.203	100.000
II KRATKOROČNE OBAVEZE 130 do 137)	655.657	339.434
1. Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu kreditne institucije		
2. Obaveze po osnovu kredita od kreditnih institucija		
3. Primljeni avansi, depoziti i kaucije	50539	307
4. Obaveze prema dobavljačima	168.478	255.001
5. Obaveze po menicama		
6. Obaveze prema matičnom i zavisnim pravnim licima		
7. Obaveze prema ostalim povezanim licima		

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

8. Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze (138 do 142)	436.640	84.126
8.1. Ostale obaveze iz poslovanja	81.148	57.983
8.2. Ostale kratkoročne obaveze	10.318	
8.3. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda	27.955	39.681
8.4. Obaveze po osnovu poreza na dobit	317.219	-13.538
8.5. Obaveze po osnovu sredstava namjenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje je obustavljeno		
F. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	146.171	107.928
G. UKUPNA PASIVA (101+117+125+126+127+143)	9.180.338	8.685.056

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU/BILANS USPJEHA

	2019	2020
1. Prihodi od prodaje - neto prihod	7619895	4186429
2. Promjena vrijednosti zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje		
3. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe		
4. Ostali prihodi iz poslovanja (205 do 207)	467179	188029
a) Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	323689	108296
b) Ostali prihodi iz poslovanja	143490	79733
c) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine		
5. Troškovi poslovanja (209+210)	3395322	2497430
a) Nabavna vrijednost prodane robe i troškovi materijala	55363	60780
b) Ostali troškovi poslovanja (amortizacija, rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	3339959	2436650
6. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (212+213)	1690975	1644127
a) Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	1057887	1095565
b) Troškovi poreza i doprinosa (214 do 216)	633088	548562
1/ Troškovi poreza	161110	135137
2/ Troškovi doprinosa za penzije	283609	254048
3/ Troškovi doprinosa	188369	159377
7. Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine (osim finansijske) (218+219)	0	0
a) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja stalne imovine (osim finansijske)		
b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja obrtno imovine (osim finansijske)		
8. Ostali rashodi iz poslovanja	113794	99706
I. Poslovni rezultat (201+202+203+204-208-211-217-220)	2886983	133195
9. Prihodi po osnovu učešća u kapitalu (223 do 225)	0	0
a) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica		
b) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu ostalih povezanih pravnih lica		
c) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu nepovezanih pravnih lica		
10. Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova (kamate, kursne raz. i efekti ugovor. zaštite) (227 do 229)	0	0

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

a) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od matičnog i zavisnih pravnih lica		
b) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od ostalih povezanih pravnih lica		
c) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica		
11. Ostali prihodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (231 do 233)	8511	1540
a) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica		
b) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od ostalih povezanih pravnih lica		
c) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od nepovezanih pravnih lica	8511	1540
12. Vrijednosno usklađivanje kratkoročnih fin. sredstava i fin. ulaganja koji su dio obrtne imovine (235-236)	-41755	-26256
a) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih fin. sredstava i fin. ulaganja koji su dio obrtne imovine		
b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih fin. sredstava i fin. ulaganja koji su dio obrtne imovine	41755	26256
13. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (238 do 240)	436	0
a) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima		
b) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa drugim povezanim licima		
c) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa nepovezanim licima	436	
II. Finansijski rezultat (222+226+230+234-237)	-33680	-24716
III. Rezultat iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (221+241)	2853303	108479
IV. Neto rezultat poslovanja koje je obustavljeno		
V. Rezultat prije oporezivanja (242+243)	2853303	108479
14. Poreski rashod perioda (246+247)	337278	12842
1. Tekući porez na dobit	319264	5618
2. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	18014	7224
15. Dobitak ili gubitak nakon oporezivanja (244-245)	2516025	95637
VI. BRUTO REZULTAT DRUGIH STAVKI REZULTATA /POVEZANIH SA KAPITALOM/ (250 do 257)	159068	0
1. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme, nematerijalnih ulaganja i bioloških sredstava	159068	
2. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu preračuna finansijskih izvještaja inostranog poslovanja		
3. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala		
4. Promjene aktuarskih dobitaka i gubitaka po osnovu planova def. naknada aktuarskih dobitaka (ili gubitaka) u vezi sa def. planovima penz. naknada		
5. Promjene učešća u ostalom sveobuhvatnom rezultatu pridruženog društva		
6. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje		
7. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžinga tokova gotovine		
8. Ostale promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka		

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

VII. ODLOŽENI PORESKI RASHODI ILI PRIHODI PERIODA U VEZI SA DRUGIM STAVKAMA REZULTATA /POVEZANIM SA KAPITALOM/		
VIII. NETO REZULTAT DRUGIH STAVKI REZULTATA /POVEZANIH SA KAPITALOM/ (249-258)	159068	0
IX. NETO SVEOBUH VATNI REZULTAT (248-259)	2356957	95637
X. ZARADA PO AKCIJI		
1. Osnovna zarada po akciji		
2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji		
XI. NETO REZULTAT KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRAVNOG LICA		
XII. NETO REZULTAT KOJI PRIPADA UČEŠĆIMA KOJI NE OBEZBJEĐUJU KONTROLU		

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

Racio pokazatelji

Racio analiza predstavlja osnovni instrument za procjenu finasijske pozicije i potencijala preduzeća. Stavljanjem u odnos logički povezanih cjelina iz finasijskih izvještaja (Bilans stanja i Bilans uspjeha), dolazi se do rezultata uspostavljenih relacija koji za cilj imaju ocjenu stanja i aktivnosti preduzeća.

POKAZATELJI	2017	2018	2019	2020
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	100,00	1,10	1,54	1,03
Ekonomičnost redovnog poslovanja	1,20	1,16	1,59	1,06
Koeficijent tekuće likvidnosti	2,74	4,37	11,09	19,91
Koeficijent trenutne likvidnosti	2,53	4,16	10,59	18,23
Koeficijent ubrzane likvidnosti	2,63	4,31	10,86	19,59
Koeficijent finasijske stabilnosti	0,35	0,32	0,25	0,25
Neto profitna marža (A)	0,14	0,08	0,33	0,02
Neto profitna marža (B)	0,13	0,08	0,31	0,02
Participacija troškova kamate u ukupnim rashodima	0,00	0,00	0,00	0,00
Participacija troškova kamate u ukupnim prihodima	0,00	0,00	0,00	0,00
Koeficijent zaduženosti	0,28	0,18	0,17	0,11
Koeficijent finasijskog leveridža	0,39	0,22	0,22	0,13
Faktor zaduženosti	0,77	0,32	0,20	0,14
EBIT	562.266,00 €	324.415,00 €	2.853.739,00 €	108.479,00 €
EBITDA	853.051,00 €	411.117,00 €	6.193.698,00 €	2.545.129,00 €
Stopa prinosa na kapital (ROE)	0,11	0,06	0,34	0,01
Stopa prinosa na sredstva (ROA)	0,08	0,05	0,27	0,01
Obrt potraživanja	23,75	24,37	58,28	15,27
Dani vezivanja potraživanja	15,37	14,98	6,26	23,91
Obrt zaliha	0,50	0,30	0,52	0,48
Obrt vezivanja zaliha	729,95	1.207,59	699,25	766,24

Gore navedena analiza pokazuje da Javno preduzeće posluje uspješno u optimalnim parametrima.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

Preduzeće nema dugoročna zaduženja, a potraživanja rješavaju u kratkim rokovima jer se svaki zakup obezbjeđuje bankarskim garancijama. Preduzeće nema problem sa likvidnošću i solventnošću. Treba uzeti u obzir da osnovni cilj preduzeća nije komercijalnog karaktera, već posluje u javnom interesu, što znači da nema akumulaciju dobiti već su ukupni prihodi jednaki rashodima. **Dobit koja je prikazana u bilansu uspjeha, prema tome, ne predstavlja “pravu dobit” već do nje dolazi zbog dinamike investiranja, odnosno zbog vremenske razlike između ugovaranja investicija i njihove realizacije. To je razlog zbog čega se u bilansima pokazuje dobit.**

2.2. OSTVARENJE U 2020. GODINI

PLANIRANI PRIHOD U 2020. GODINI

Ukupan prihod Javnog preduzeća za 2020. god. planiran je u visini od 6.209.212,00€ i sastoji se od: -prihoda od poslovnih aktivnosti (naknade za korišćenje kupališta, obale, akva prostora, privremenih lokacija, terasa, pristaništa, privezišta i lokacija za ribarske i vikend kuće na rijeci Bojani u Opštini Ulcinj) u visini od 3.700.000,00€.

-neposlovnog prihoda (finansijski i ostali poslovni prihodi) u visini od 115.000,00€.

-Očekivani prenos pripadajućeg dijela naknade od strane Državnog trezora u visini od 10% (200.000,00€) od desetogodišnjeg zakupa po osnovu Ugvora o dugoročnom zakupu koji je Vlada Crne Gore zaključila sa Konzorcijumom „Northstar“ d.o.o. iz Podgorice i „Equest Capital Limited“ Jersey (uvrstiti u prihod po Zaključku Vlade br.07-539 od 20.02.2020.godine).

-Prenos sredstava za investicije iz neraspoređene dobiti za period 2014-2018. godine u iznosu od 454.929,00€ (Zaključak Vlade Crne Gore br.07-539 od 20.02.2020.godine).

-Prenos sredstava za investicije iz neraspoređene dobiti za 2019. godinu u iznosu od 1.739.283,00€ (Zaključak Vlade Crne Gore br.07-4511 od 08.10.2020.godine).

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

Shodno Zaključku Vlade Crne Gore br.07-3511 od 09.07.2020.godine i Trećem paketu socio – ekonomskih mjera podrške građanima i privredi za ublažavanja posljedica pandemije korona virusa Vlade Crne Gore Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je umanjilo ugovorenu godišnju naknadu za korišćenje morskog dobra, zakupcima koji obavljaju sezonsku djelatnost na kupalištima, privremenim lokacijama, pristaništima ukupno **50% od godišnje ugovorene naknade, što je umanjilo planirani prihod za 2020. godinu u iznosu od 3.500.000,00€.**

OSTVARENI PRIHOD U 2020. GODINI

Ukupan prihod ostvaren u 2020.godini iznosi: 4.375.999,-€ i bilježi značajno smanjenje 54,05% u odnosu na 2019. kada je iznosio 8.095.585€, a u odnosu na Planirani (4.015.000,-€-koji ne uključuje raspodjele dobiti) povećanje je 8,99%.

Kada se posmatra ukupan prihod ostvaren u 2020.godini u iznosu od 4.375.999,-€ u odnosu na 2019. kada je ostvaren u iznosu od 8.095.585,-€, bilježi značajno smanjenje od 54,05%, što je posledica pandemije korona virusa.

Shodno Zaključku Vlade Crne Gore br.07-3511 od 09.07.2020.godine i Trećem paketu socio – ekonomskih mjera podrške građanima i privredi za ublažavanja posljedica pandemije korona virusa Vlade Crne Gore Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je umanjilo ugovorenu godišnju naknadu za korišćenje morskog dobra, zakupcima koji obavljaju sezonsku djelatnost na kupalištima, privremenim lokacijama, pristaništima ukupno 50% od godišnje ugovorene naknade, što je umanjilo prihod za 2020. godinu u iznosu od 3.500.000,00€.

Prihod od naknada za korišćenje morskog dobra je osnovni prihod Javnog preduzeća ostvaren u iznosu od 4.186.429,-€ sa učešćem u ukupnom prihodu 95,68% za 45,06% manji u odnosu na prethodnu 2019.godinu (7.619.895,-€), a u odnosu na Plan (3.700.000,00€) povećan je 13,14%.

201-BU-Pregled ostvarenih prihoda od redovne djelatnosti po opštinama za 2020. god. i uporednu 2019.god.

Opština	Naknada za 2020. u €	Naknada za 2019. u €	Index	% poveć./ Smanj.
1	2	3	4	5
Herceg Novi (9,56%)	400.197,16	860.788,21	46,49	-53,51
Kotor (5,75%)	240.721,72	405.713,04	59,33	-40,67
Tivat (16,80%)	703.453,03	831.370,73	84,61	-15,39
Budva (29,74%)	1.244.875,47	2.671.735,71	46,59	-53,41
Bar (13,48%)	564.234,38	989.504,84	57,02	-42,98

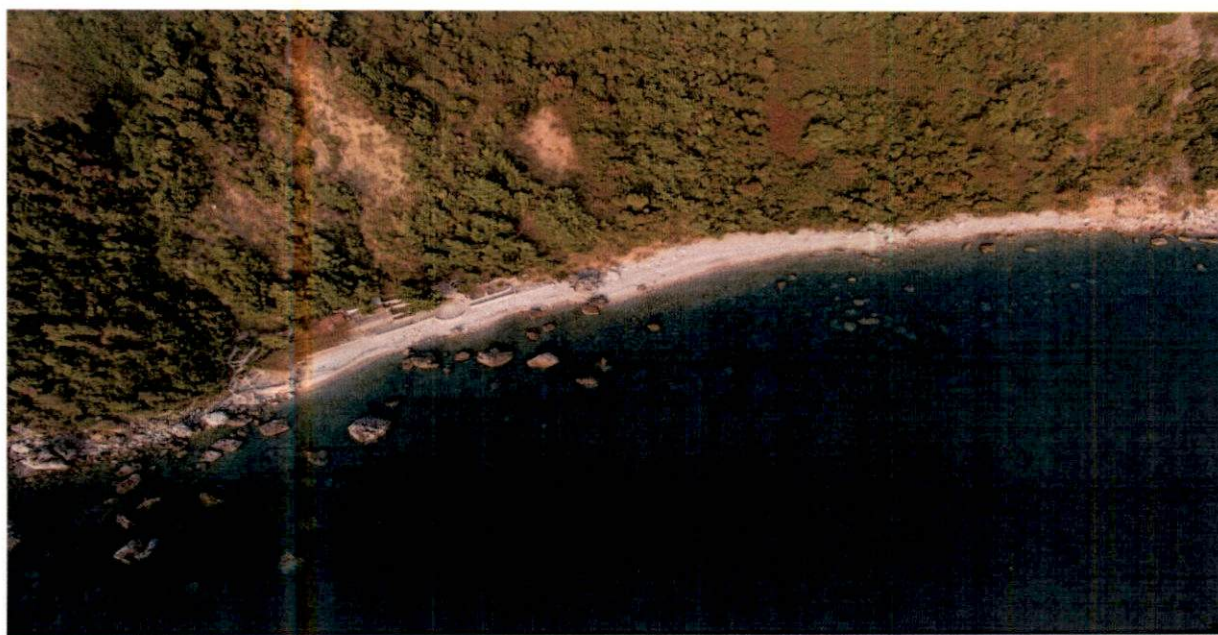
IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

Ulcinj (24,67%)	559.502,20 <u>+473.445,46</u> 1.032.947,66	1.345.238,97 <u>+ 515.543,61</u> 1.860.782,58	55,51	-44,49
Ukupno: (100%)	4.186.429,46	7.619.895,11	54,94	-45,06
Ulcinj bez Bojane (13,36%)	559.502,20	1.345.238,97	41,59	-58,41
Objekti na Bojani (11,31%)	473.445,46	515.543,61	91,83	-8,17
Ukupno: Ulcinj	1.032.947,66	1.860.782,58	55,51	-44,49

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je ostvarilo prihode i po drugim osnovama u iznosu od **189.569€**:

- Naplaćene bankarske garancije za odustajanje od lokacija, otkup tenderske dokumentacije, naknada za UTU, donacije i ostalo u iznosu od **108.296€**
- Naplaćena utuženih potraživanja od kupaca, otpis obaveza, neiskorišćena rezervisanja, višak osnovnih sredstava i ostalo u iznosu od **79.733€**
- Kamate od utuženih potraživanja u iznosu od **135€**
- Kamate od otplata stambenih kredita zaposlenih u iznosu od **1.220€**
- Kamata na sredstva po videnju u iznosu od **185€**

Ostali prihodi (finansijski 1.540€ i neposlovni 188.029€) koji su ostvareni u iznosu 189.569€, veći su za **64,84%** u odnosu na planirane (115.000,00€).

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

RASHODI U 2020. GODINI

Ukupni rashodi u 2020.god. iznose: **4.267.519€** i u odnosu na prethodnu (5.242.282€) godinu bilježe pad od 18,59%. Javno preduzeće je prihode, kao i svake godine, ostvarene iz osnovne djelatnosti usmjerilo saglasno Zakonu o morskom dobru, koji precizira da se naknada za korišćenje morskog dobra kao javni prihod koristi za zaštitu, uređenje, unapređenje, kao i za izgradnju infrastrukturnih objekata za potrebe morskog dobra.

Nabavna vrijednost prodate robe i troškovi materijala-redni broj 209-Bilansa uspjeha

r.b	Pozicija	Tekuća 2020.god.u €	Prethodna 2019.god.u €	Index
209	Nabavna vrijednost prodate robe i troškovi materijala	60.780	55.363	109,78
	1.Kanc. mater. i ostali potroš.mater.	34.403	20.940	164,29
	2.Investiciono održ.osn.sred.	7.382	9.492	77,77
	3.Troškovi električne energije	6.823	6.975	97,82
	4.Troškovi goriva	12.172	17.956	67,79

Na povećanje troškova materijala u odnosu na prethodnu godinu uticala je realizacija ugovora zaključenih krajem 2019.godine.

Troškovi materijala za koje su zaključeni ugovori polovinom godine pa se dio realizacije prenosi u narednu 2021.godinu iznosi 19.194,74€.

Za realizaciju sredstva obezbijedena na žiro računu Javnog preduzeća.

Ostali troškovi poslovanja (amortizacija, rezervisanja i ostali poslovni rashodi) – redni broj 210-Bilansa uspjeha

r.b	Pozicija	Tekuća 2020.god.u €	Prethodna 2019.god.u €	Index
210	Ostali troškovi poslovanja (amortizacija, rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	2.436.650	3.339.959	72,95
	Amortizacija	74.674	70.996	105,18
	Troškovi kratkoročnog rezervisanja	-	160.203	-
	Troškovi dugoročnih rezervisanja	-	564.310	-
	Ostali poslovni rashodi	2.361.976	2.544.450	98,83
	1.Troškovi transportnih usluga	5.566	19.800	28,11
	2.Troškovi ptt usluga	15.035	16.736	89,84
	3.Troškovi održavanja osnovnih sredstava (opreme,vozila i dr)	53.260	41.654	127,86
	4.Troškovi usluga održavanja obale u zoni morskog dobra(čišćenje, odvoz smeća.)	529.282	694.908	76,17
	5.Troškovi trajnog uređenja i sanacije obale u zoni morskog dobra sa stručnim nadzorom i	783.546	771.913	93,12

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

	tehničkim prijemom objekata			
	6.Troškovi proizvodnih usluga (akcija "Neka bude čisto", javne rasvjete, uklanjanje objekata, hortik. uređenje, klupe, kante, inf.table, monitoring mora, projektna dokumentacija, revizije projekata)	748.060	635.975	127,80
	7.Troškovi zakupa (prostora i opreme)	21.997	30.770	71,49
	8.Troškovi sajmova	-	6.882	-
	9.Troškovi reklame i propagande (reklama, "Plava zastavica", za Crveni krst, strateško partnerstvo-sa NTO)	28.155	142.026	19,82
	10.Troškovi neproizvodnih usluga (advokatske, objavljivanje oglasa u sredstvima javnog informisanja u vezi javnih tendera, konsalting usluge)	119.606	107.406	111,36
	11.Troškovi reprezentacije	9.825	19.873	49,44
	12.Troškovi premije osiguranja	3.366	4.661	72,22
	13.Troškovi platnog prometa	12.927	18.588	69,54
	14.Ostali nematerijalni troškovi (stipendije, sudske takse, takse za građevinske dozvole, registracija vozila, radne uniforme, ostali nematerijalni troškovi)	31.351	33.258	94,27

Kako nije došlo do realizacije svih planiranih nabavki osnovnih sredstava u 2020.godini, to su i troškovi amortizacije niži od planiranih.

Najznačajnija ulaganja za zaštitu, uređenje, unapređenje, izgradnju objekata za potrebe morskog dobra koja u okviru ostalih poslovnih rashoda čine najveću grupu troškova:

Opis	Realizovano do 31.12.2020. godine	Ugovoreno po Planu iz 2019 i 2020, realizacija u 2021. godini	Neugovoreno, iz Plana 2019 i 2020, realizacija u 2021. godini	Ukupno-realizacija u 2021
1	2	3	4	5=3+4
1.Trajna investiciona ulaganja i sanacije	783.545,63	253.190,18	2.635.213,00	2.888.403,18
2. Troškovi proizvodnih usluga:	748.060,54	297.402,81	539.750,00	837.152,81
2.1.Ulaganja u održavanje hortikulture-zelenila	196.193,11	-	-	-
2.2. Projektna dokumentacija,	179.153,62	204.435,80	443.750,00	648.185,80

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

geodetska snimanja				
2.3.Ulaganja u javnu rasvjetu	143.433,21	-	-	-
2.4.Ostale usluge (uklanjanje objekata; bagerisanje bujičnih tokova; nasipanje plaža pijeskom; bove i sl)	112.037,90	75.089,01	20.000,00	95.089,01
2.5.Monitoringa mora i specijalnog rezervata „Tivatska Solila“	67.735,59	17.878,00	76.000,00	93.878,00
2.6. Akcija „Neka bude čisto 2019“	49.507,11	-	-	-
3.Čišćenje i odvoz smeća	529.281,54	51.952,00	-	51.952,00
Ukupno (1+2+3)	2.060.887,71	602.544,99	3.174.963,00	3.777.507,99

TRŠKOVI TRAJNOG UREĐENJA I SANACIJE OBALE U ZONI MORSKOG DOBRA SA STRUČNIM NADZOROM I TEHNIČKIM PRIJEMOM OBJEKATA - realizovano (1.kolona2.) - 783.545,63€

Realizovane aktivnosti u opštinama: Herceg Novi (12.596,41€); Kotor (60.007,98€); Tivat (20.929,50€); Budva (424.713,93€); Bar (38.155,65€); Ulcinj (107.131,16€).

Najznačajnije stavke:

- Sanacija sa hortikulturnim i parternim uređenjem terena između ulice “Slovenska obala” I mora, u površini cca 8.000m² i lokacije na Zavali, Opština Budva (I i II faza) **(245.338,41€)**
- Izvođenje radova na uređenju pješačke staze u zaleđu plaže Jaz, na dijelu katastarske parcele 553 96 sve K.O.prijevor, u dužini 375 m (popločavanje, opremanje i hortikulturnom uređenju pješačke staze), Opština Budva **(122.336,86€)**
- Izvođenje radova rekonstrukciji postojeće i dotrajale ograde na šetalištu „Pet Danica“ u dužini cca 450m, Opština Herceg Novi **(52.507,74€)**
- Izvođenje radova na izgradnji rampe-navoza za izvlačenje čamaca na istočnom dijelu Male plaže i ispred katastarske parcele broj 3575 sastručnim nadzorom, Opština Ulcinj **(49.345,31€)**
- Uređenje obale ispred Instituta za biologiju mora u Kotoru (Bokaquarium) II faza **(39.740,69€)**
- Izvođenje radova na nastavku izgradnje parapetnog zida prema Glavnom projektu na lokaciji Borova šuma ispod bivšeg Hotela „Galeb“ u dužini od 230 m, sa nadzorom, II faza, Opština Ulcinj **(38.288,85€)**
- Radovi na bezbjedonosnoj sanaciji stijena i zaštiti kupališta na istočnom kraju plaže Jaz na kat. parceli 553 KO Prijevor I, u dužini od cca 40 m, Opština Budva **(25.952,50€)**
- Tekuće sezonsko i vansezonsko izvođenje zanatsko/građevinskih radova na održavanju zone morskog dobra (tehničko rješenje i radovi na sanaciji obalnih zidova mosta rijeke Željeznice), Opština Bar **(24.783,17€)**
- Sanacija i uređenje kupališta na lokalitetu “Bijela Vila” kat.parcela 484.K.O. topla, Opština Herceg Novi **(24.183,00€)**

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

- Nadzor nad realizacijom razvojnih projekata-izgradnja novih plaža **(19.620,24€)**
- Izvođenje zaštitne konstrukcije za očuvanje dina na Velikoj plaži, Opština Ulcinj **(18.997,00€)**
- Građevinski radovi na hitnim sanacijama obale, Opština Herceg Novi **(17.431,75€)**
- Uređenje i održavanje rezervata "Tivatska Solila", Opština Tivat **(15.610,00€)**
- Izvođenje radova na završetku parapetnog zida i poklopnih ploča na lokaciji „Žuta plaža“ u dužini od 160 m i na lokaciji „Sopot“ u dužini od 45 m, Opština Kotor **(13.816,88€)**
- Izgradnja rampe za silazak u more za osobe sa invaliditetom u Igalu, kat.parcela632 K.O Topla, sa nadzorom, Opština Herceg Novi **(13.256,00€)**
- Izvođenje radova na sanaciji obale posle nevremena, Opština Budva **(11.211,00€)**
- Sanacija metalne ograde uz pješačku stazu ka plaži Mogren u dužini od 150m, Opština Budva **(11.017,56€)**
- Izvedeni radovi na sanaciji oštećenog obalnog/potpornog zida u zaleđu plaže u Sutomoru na lokaciji ispred hotela Galija, Opština Bar **(10.422,07€)**
- Izvođenje radova na sanaciji obale posle nevremena, Opština Herceg Novi **(9.498,50€)**
- Građevinski radovi na hitnim sanacijama obale, Opština Tivat **(5.319,50€)**
- Građevinski radovi na hitnim sanacijama obale, Opština Budva **(4.848,19€)**

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA – realizovano (2.kolona 2.) - 748.060,54€

2.1. kolona 2. – Troškovi ulaganja u održavanje hortikulture - zelenila u zoni morskog dobra u 2020. godinu iznose 196.193,11€

Do stupanja na snagu Zakon o finansiranju lokalne samouprave (Službeni list CG broj:3/2019 od 15.01.2019.godine) komunalno održavanje zone morskog dobra bilo u nadležnosti primorskih opština.

Kako je Plan korišćenja prilagođen novom Zakonu, Javno preduzeće je u svrhu održavanje hortikulture-zelenila izdvojilo značajna sredstva u iznosu (994.500,00€), od čega samo za hortikulturu-zelenilo 241.648,31€.

U okviru zaključenih ugovora sa komunalnim preduzećim,a za održavanje hortikulture – zelenih površina utrošeno je 196.193,11€ (Herceg Novi-23.364,48€; Kotor-37.084,41€; Tivat-21.040,90€; Budva-46.437,06€; Bar-48.289,63€ i Ulcinj-19.976,63€).

2.2.kolona 2. – Troškovi/usluge izrade i revizije projektne dokumentacije, geodetska snimanja u iznosu od 179.153,62€

Realizovane aktivnosti u opštinama: Herceg Novi (18.922,40€); Kotor (33.552,62€); Tivat (29.887,00€); Budva (50.060,20€); Bar (8.045,34€); Ulcinj (35.474,90€); zajednički za sve opštine (3.211,14€).

Najznačajnije stavke:

- Izrada Nautičkih planova u opštinama Herceg Novi, Kotor, Tivat i Budva (57.729,75€)
- Izrada Studije zaštite i revitalizacije plaže na Adi sa predlogom rješenja (30.000,00€)
- Izrada koncesionog akta za luku Risan (17.536,68€)
- Izrada i revizija idejnog rješenja i Glavnog projekta za rekonstrukciju šetališta na Jazu, Opština Budva (13.636,35€)
- Izrada i revizija projektne dokumentacije za rekonstrukciju šetališta u Rafailovićima, Opština Budva (12.238,07€)
- Izrada idejnog rješenja glavnog projekta za rekonstrukciju šetališta u Pržnom od zapadnog kraja hotelskog kompleksa „Maestral“ do istočnog kraja plaže Pržno, Opština Budva (8.324,79€)

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

-Izmjena idejnog rješenja glavnog projekta pješačke staze-obalnog šetališta i uređenja javnih površina uz obalu u zahvatu DSL-a za Sektor 51 Čanj u urbanističkoj zoni 3 i dijelu urbanističke zone 4, Opština Bar (7.355,37€)

-Izrada Glavnog projekat za izgradnju „Novosadska plaže“ u dužini od 200 m sa elaboratom procjene uticaja na životnu sredinu, Opština Herceg Novi (6.545,20€)

- Izrada idejnog rješenja i glavnog projekat za pješačke staze uz more , uz magistralni put Tivat-lepetane, sjeverno od crkve Sveti Roko, Opština Tivat (5.619,60€)

-Izrada i revizija idejnog rješenja i glavnog projekta za privremeni objekat „Centar za posjetioce“ u rezervatu „Tivatska solila“ (4.958,68€)

-Izrada projekta hitnih mjera za sanaciju plaže na Adi Bojani (3.221,88€)

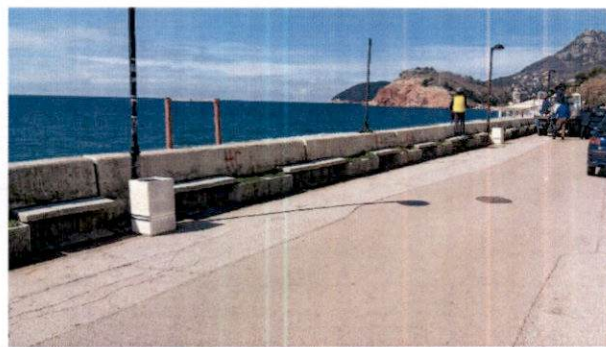
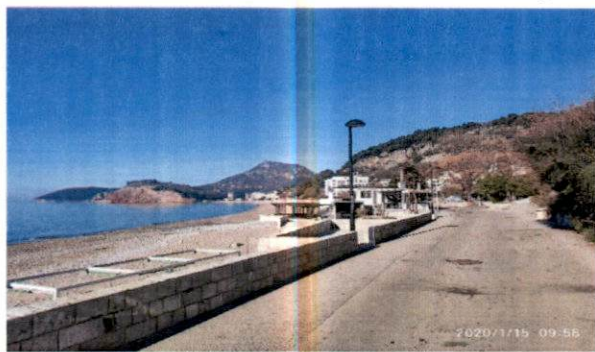
-Izrada analize sa predlogom sadržaja i metodologije izrade Atlasa crnogorskih plaža i kupališta saglasno smjernicama iz Plana obalnog područja (3.211,14€)

2.3.kolona 2. – Troškovi ulaganja u javnu rasvjetu u zoni morskog dobra u 2020. godinu iznose 143.433,21€

Do stupanja na snagu Zakon o finansiranju lokalne samouprave (Službeni list CG broj:3/2019 od 15.01.2019.godine) komunalno održavanje zone morskog dobra bilo u nadležnosti primorskih opština.

Kako je Plan korišćenja prilagođen novom Zakonu, Javno preduzeće je u svrhu komunalnog održavanja izdvojilo značajna sredstva u iznosu (994.500,00€), od čega za održavanje javne rasvjete 158.639,46€.

U okviru zaključenih ugovora sa komunalnim preduzećim,a za održavanje hortikulture – zelenih površina utrošeno je 196.193,11€ (Herceg Novi-24.792,96€; Kotor-40.856,01€; Tivat-15.464,87€; Budva-35.547,99€; Bar-14.064,78€ i Ulcinj-12.706,60€).

2.4. kolona 2.- Ostale usluge (uklanjanje objekata i vanredna čišćenja; bagerisanje bujičnih tokova; nasipanje plaža pijeskom; nabavka kanti, klupa, bova i sl.) iznose 112.037,90€.

Realizovane aktivnosti u opštinama: Herceg Novi (21.383,80€); Kotor (18.129,48€); Tivat (8.028,02€); Budva (29.351,60€); Bar (15.655,40€); Ulcinj (11.289,60€); zajednički za sve opštine (8.200,00€).

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

Najznačajnije stavke:

- Uklanjanje objekata i vanredna čišćenja zone morskog dobra (30.952,48€)
- Predsezonsko bagerisanje bujičnih kanala u primorskim opštinama (30.510,00€)
- Predsezonsko nasipanje pijeska na plažama u Boki kotorskoj (24.260,00€)
- Izvođenje radova na tamponiranju makadamskih prilaznih puteva u zaleđu Velike plaže, Opština Ulcinj (10.854,00€)
- Nabavka i postavljanje drvenih tabli,klupa i kanti u primorskim opštinama (8.200,00€)
- Izrada i postavljanje novih folija na informativnim tablama na kupalištima (3.623,40€)
- Postavljanje letvi za mjerenje vodostaja u specijalnom rezervatu Tivatska Solila, Opština Tivat (2.438,02€)

2.5. kolona 2.- Troškovi/usluge monitoringa mora i specijalnog rezervata „Tivatska Solila“ u iznosu od 67.735,59€

Realizovane stavke:

- Praćenje sanitarnog kvaliteta morske vode na javnim kupalištima u sezoni 2020u svim primorskim opštinama (57.571,12€)
- Istraživanje i mapiranje bioloških i okeanografskih parametara mora na lokacijama namjenjenim za korišćenje i izgradnju morskog dobra (4.132,24€)
- Istraživanje i promocija koralnih zajednica u Bokokotorskom zalivu (4.132,23€)
- Godišnje praćenje stanja i promjena u specijalnom rezervatu Tivatska solila (1.900,00€)

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

2.6.kolona2.- Troškovi akcije “Neka bude čisto” u iznosu od 49.507,11€.

Nastavljen je projekat-akcija „Neka bude čisto“ i u 2020.godini, te je Zaključkom Vlade Crne Gore br.07-3202 od 18.06.2020.g. i Javno preduzeće pristupilo zaključenju-potpisivanju Sporazuma o realizaciji i finansiranju projekta broj:0201-1748/4 od 23.06.2020.godine sa 50.000,00€ učešća (čišćenje i održavanje putnih pravaca duž cijele teritorije Crnoj Gori).

Realizacija projekta na terenu - čišćenje je sprovedena preko komunalnih preduzeća opština.

Za primorske opštine izdvojen je iznos od 15.197,17€ (H.Novi-4.910,76€; Tivat-4.910,52€; Bar-2.315,89€ i Ulcinj-3.060,00€), a ostatak od 34.309,94€ usmjereno je na akciju koja se sprovodila u ostalim opštinama (Nikšić-3.273,72€; Šavnik-1.640,86€; Plužine-1.636,92€; Kolašin-2.465,94€; Rožaje-2.238,78€; Mojkovac-2.238,90€; Andrijevica-1.636,88€; Podgorica-7.787,62€; Pljevlja -1.636,88€; Plav-1.510,04€; Berane-2.500,20€; Žabljak-818,50€; Cetinje-784,04€; Petnjica-510,00€; Bijelo Polje 3.221,44€ i Gusinje-409,22€).

TROŠKOVI ČIŠĆENJA I ODVOZA SMEĆA – realizovano (3.kolona 2.) – 529.281,54€

Do stupanja na snagu Zakon o finansiranju lokalne samouprave (Službeni list CG broj:3/2019 od 15.01.2019.godine) komunalno održavanje zone morskog dobra bilo je u nadležnosti primorskih opština.

Kako je Plan korišćenja prilagođen novom Zakonu , Javno preduzeće je u svrhu komunalnog održavanja izdvojilo značajna sredstva u iznosu (994.500,00€), od čega samo za čišćenje i odvoz smeća 593.874,83€, a preostali iznos u održavanje javne rasvjete i hortikulture u zoni morskog dobra i početkom godine zaključilo je Ugovore sa komunalnim preduzećima primorskih opština o realizaciji pomenutih aktivnosti.

Za održavanje čistoće u zoni morskog dobra utrošeno je 517.071,44€:

(Herceg Novi-101.964,22€; Kotor-37.211,62€; Tivat-55.628,10€; Budva-79.453,33€; Bar-107.533,76€; Ulcinj-135.280,41€)

Pored navedenog, Javno preduzeće je u 2020.godini izdvojilo dodatnih 9.090,91€ za korišćenje komunalne infrastrukture na Velikoj plaži i Borovoj šumi, Održavanje-čišćenje mobilne WC kabine za u rezervatu Solila i gradska kupališta 1.182,45€, kao i za vršenje kontrole i uspostavljanje reda na pristaništu Pine u iznosu od 1.936,75€.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

NEREALIZOVANI RADOVI/USLUGE - (ukupno 1-3. kolona 5) (3.777.507,99€)

Potrebno je istaći da kao i prethodne godine, zbog predugog trajanja postupka javnih nabavki, nije došlo do realizacije planiranih investicija/radova, usluga za 2020. godinu, te se realizacija prenosi u narednu 2021. godinu.

Sredstva obezbijedena na tekućem računu Javnog preduzeća.

1.kolona 3.- Ugovorena trajna ulaganja i sanacije, čija se realizacija očekuje u 2021.godini (253.190,18€)

Najznačajnije stavke:

-Izvođenje radova i nadzor na nastavku izgradnje parapetnog zida prema na lokaciji Borova šuma ispod bivšeg Hotela „Galeb“ II faza, Opština Ulcinj **(80.452,88€)**

- Nadzor nad realizacijom razvojnih projekata-izgradnja novih plaža za sve opštine **(56.416,25€)**

- Izvođenje radova po projektu hitnih interventnih radova u cilju zaustavljanja erozije plaže na zapadnom dijelu Ade Bojane **(50.000,00€)**

-Izvođenje radova na ograđivanju dina i postavljanje pasarela, kao i izvođenje radova na sanaciji postavljene drvene ograde na Velikoj plaži, Opština Ulcinj **(37.606,12€)**

-Uređenje pješačke staze u dužini od 170 m i prostora oko vidikovca u rezervatu Tivatska solila, Opština Tivat **(19.662,50€)**

-Tehnički prijem radova na izgradnji pješačke staze na dionici Risan – Perast, Opština Kotor **(4.477,00€)**

-Nabavka i montaža bokobrana/odbojnika na pristaništu u Žanjicama, Opština Herceg Novi **(4.575,63€)**

1.kolona 4.- Neugovorena trajna ulaganja i sanacije, čija se realizacija očekuje u 2021.godini (2.635.213,00€)

Najznačajnije stavke:

-Izvođenje radova i nadzor na uređenju Velike skele, Opština Ulcinj **(835.000,00€)**

-Izvođenje radova na uređenju šetališta i trga u Sutomoru II faza , Opština Bar **(445.030,00€)**

-Izgradnja i nadzortrotoara/pješačke staze prema Glavnom projektu za dionicu Lepetani-Sv. Roko I faza, Opština Tivat **(300.000,00€)**

-Izgradnja, uređenje i nadzor šetališta na Jazu od postojećeg definisanog šetališta, obalnim zidom ispod katastarske parcele 75 K.O. Prijevor 1 do zapadnog kraja plaže Jaz na kat.parceli 96 K.O. Prijevor 1 u dužini od cca226m, Opština Budva **(210.000,00€)**

-Izvođenje radova i nadzor na parternom uređenju rive Pržno, Opština Budva **(208.000,00€)**

-Rekonstrukcija i nadzor objekata obalne infrastrukture od javnog interesa **(180.000,00€)**

-Izvođenje radova na izgradnji i uređenju pješačke staze Albatros – Rt „Đerane“ širine 1.5 m u dužini od 2.500 m, Opština Ulcinj **(150.000,00€)**

-Vanredne i hitne sanacije obale u svim primorskim opštinama **(145.683,00€)**

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

- Izvođenje radova na uređenju gradskog parka u Budvi (popločavanje pješačkih staza) – završno oblikovanje parkovskog prostora III faza, Opština Budva (75.000,00€)
- Izvođenje radova na izgradnji i uređenju šetališta na Jazu II faza (dodatna sredstva), Opština Budva (40.000,00€)
- Uređenje i održavanje specijalnog rezervata Tivatska solila, sa nadzorom, Opština Tivat (21.000,00€)

2.2.kolona 3.- Ugovorene usluge izrade projektne dokumentacije, revizije i geodetskih snimanja, čija se realizacija očekuje u 2021.godini (204.435,80€)

Najznačajnije stavke:

- Izrada Elaborata za pripremu tehničke dokumentacije za izgradnju pristaništa u Bečićima na lokalitetu „Sv. Toma“ (batimetrija, geomehanika, studija talasa), Opština Budva (35.509,27€)
- Izrada studije i recenzije varijantnih modela kupališta prema prirodnim i stvorenim uslovima u Bokokotorskom zalivu (34.000,00€)
- Geodetski poslovi snimanja novoizgrađenih djelova morskog dobra i zahvata plaza (30.318,70€)
- Izrada Studije zaštite i revitalizacije plaže na Adi sa predlogom rješenja (20.000,00€)
- Izrada studije i recenzije varijantnih modela za formiranje montažnih pristaništa i privezišta u Bokokotorskom zalivu (17.000,00€)
- Izrada Glavnog projekta sa revizijom za izgradnju „Novosadska plaže“ u dužini od 200 m sa elaboratom procjene uticaja na životnu sredinu, Opština Herceg Novi (15.751,54€)
- Izrada idejnog rješenja i glavnog projekat i revizija za pješačke staze uz more , uz magistralni put Tivat-lepetane, sjeverno od crkve Sveti Roko, Opština Tivat (13.349,57€)
- Revizija projekata rekonstrukcije i sanacije pristaništa(Krašići, Orahovac,Bigovo) (9.075,00€)
- Izrada elaborata o stanju lukobrana Luke Škver, Opština Herceg Novi (8.848,73€)
- Projektna dokumentacija za rekonstrukciju pristaništa (5.262,99€)
- Revizija projekta za regulisanje kanala i vodotoka u Rezervatu "Tivatska solila", Opština Tivat (4.980,00€)

2.2.kolona 4.- Neugovorene usluge izrade projektne dokumentacije, revizije i geodetskih snimanja, čija se realizacija očekuje u 2021.godini (443.750,00€)

Najznačajnije stavke:

- Izrada urbanističko-arhitektonskog rješenja uređenja šetališne zone od restorana „O Sole Mio“ do Rafailovića (tzv „Plavi kamen“) uključujući i dodatni krak šetališta od Hotela „Splendid“ do zapadnog kraja Bečićke plaže, Opština Budva (200.000,00€)
- Izrada Atlasa plaža saglasno smjernicama iz Planu obalnog područja - I i II faza (57.000,00€)
- Izrada idejnog i glavnog projekta revitalizacije plaže Pržno i rekonstrukcije obale u Pržnu, Opština Budva, sa revizijom (33.000,00€)
- Izrada tehničke dokumentacije (idejnog rješenje i glavnog projekta) za rekonstrukciju objekata obalne infrastrukture (ponti i mandrača) u svim primorskim opštinama sa revizijom (29.500,00€)

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

- Izrada glavnog projekta i elaborata procjene uticaja procjene uticaja na zaštitnu sredinu izgradnje kamenog nabačaja/napera na plaži Jaz radi zaštite ušća potoka u more, Opština Budva (22.500,00€)
- Izrada Projektne dokumentacije za izgradnju zaštitnog zida u lučici Kacema sa procjenom uticaja na životnu sredinu, Opština Ulcinj (20.000,00€)
- Izrada projektne dokumentacije za regulisanje kanala i vodotoka u rezervatu Tivatska solila, Opština Tivat (17.250,00€)
- Izrada projektne dokumentacije i elaborata o uticaju na životnu sredinu i HIA studije za rekonstrukciju obalnog zida na ušću rijeke Škudre u more, Opština Kotor (15.000,00€)
- Izrada projekta Revitalizacije i zaštite borove šume u Žukotrljici, Opština Bar (15.000,00€)
- Izrada glavnog projekta i elaborata procjene uticaja procjene uticaja na zaštitnu sredinu izgradnje kamenog nabačaja/napera na plaži Buljarica radi zaštite ušća potoka u more, Opština Budva (13.000,00€)
- Dopuna glavnog projekta uređenja i izgradnje pješačke staze od hotela Albatros do Rt-a Đerane (12.000,00€)
- Izmjena Glavnog Projekta izgradnje kupališta u Perastu – tzv. „Borići“, Opština Kotor sa revizijom (9.500,00€)

2.4.kolona 3.- Ugovorene ostale usluge (uklanjanje objekata i vanredna čišćenja; bagerisanje bujičnih tokova; nasipanje plaža pijeskom; nabavka kanti, klupa, bova i sl.), čija se realizacija očekuje u 2021.godini (75.089,01€):

- Nabavka, postavljanje i skladištenje kupališne opreme (bove, kabine za presvlačenje, kante za otpatke, informativne table, spasilačka oprema i oprema za pse) (45.000,00€)
- Uklanjanje privremenih objekata koji nisu planirani Programom privremenih objekata u svim Opštinama (24.169,15€)
- Nabavka i postavljanje oznaka i signalizacije u rezervatu Tivatska solila, Opština Tivat (3.892,30€)
- Iznajmljivanje i postavljanje hemijskih wc –a u rezervatu Tivatska solila i na gradskim kupalištima (2.027,56€)

2.4.kolona 4.- Neugovorene ostale usluge (uklanjanje objekata i vanredna čišćenja; bagerisanje bujičnih tokova; nasipanje plaža pijeskom; nabavka kanti, klupa, bova i sl.), čija se realizacija očekuje u 2021.godini (20.000,00€):

- Nabavka i ugradnja opreme za obilježavanje usamljene opasnosti na moru u Budvi na lokaciji rt Galiola na jugoistočnoj strani ostrva Sv.Nikola (20.000,00€)

2.5.kolona 3.- Ugovorene usluge monitoringa i praćenje stanja i promjena u rezervatu Tivatska solila čija se realizacija očekuje u 2021.godini (17.878,00€):

- Godišnje praćenje stanja i promjena u specijalnom rezervatu Tivatska solila, Opština Tivat (2.995,00€)
- Istraživanje i mapiranje bioloških i ekoloških parametara obale i mora na lokacijama namjenjenim za korišćenje morskog dobra (14.883,00€)

2.5.kolona 4.- Neugovorene usluge monitoringa i praćenje stanja i promjena u rezervatu Tivatska solila čija se realizacija očekuje u 2021.godini (76.000,00€):

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

-Program praćenja sanitarnog kvaliteta morske vode na javnim kupalištima u sezoni 2021. godine (dodatne i ponovne analize) (70.000,00€)

-Godišnje praćenje stanja i promjena u specijalnom rezervatu Tivatska solila, Opština Tivat (6.000,00€)

3.kolona 3.-Ugovorene komunalne usluge, čija se realizacija očekuje u 2021.godini (51.952,00€)

-Komunalno održavanje koje podrazumijeva program komunalnog reda i javnih površina i to: manuelno čišćenje, mehaničko čišćenje, pranje, pročišćavanje, transport otpada iz uličnih kanti kab.otpada i sezonsko čišćenje i održavanje kupališta koja nisu ustupljena u zoni morskog dobra, Opština Herceg Novi (51.952,00€)

PREOSTALI TROŠKOVI U IZNOSU OD 301.088,00€

Isti se odnose na: usluge-ptt, transportne, održavanje osnovnih sredstava, zakup, reklama, reprezentacija, premije osiguranja, platni promet, advokatske usluge, konsaltinga, objave, registracijavozila, sudske takse i drugo.

Navedeni rashodi u odnosu na prethodnu godinu (441.654,00€) manji su za 31,83%.

Kod preostalih poslovnih rashoda kao i na drugim pozicijama, zbog duge tenderske procedure za pojedine troškove ugovori su zaključeni u drugoj polovini 2020.godine, te se realizacija/trošak prenosi u narednu 2021 godinu (121.951,45€), kao i dio planiranih troškova u 2020. godini za koje još nisu zaključeni ugovori (41.600,00€).

Sredstava za realizaciju navedenih pozicija u ukupnom iznosu 163.551,45€, obezbijedena su na tekućem računu Javnog preduzeća.

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi-redni broj 211-Bilansa uspjeha

r.b	Pozicija	Tekuća 2020.god.u €	Prethodna 2019.god.u €	Index
211	Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (212+213)	1.644.127	1.690.975	97,23
21 2	Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	1.095.565	1.057.887	103,56
21 3	Troškovi poreza i doprinosa	548.562	633.088	86,65
	1.Troškovi poreza	135.137	161.110	83,88
	2.Troškovi doprinosa za penzije	254.048	283.609	89,58
	3.Troškovi doprinosa	159.377	188.369	84,61

Troškovi zaposlenih su u okviru planiranih. Odnose se na zarade za 72 zaposlena, 4 člana Upravnog odbora van kolektiva i 3 člana iz kolektiva, na 3 člana Revizorskog odbora, kao i na druga primanja koja pripadaju zaposlenima u skladu sa Zakonom o radu i Kolektivnim ugovorom preduzeća. Smanjenje zarade u odnosu na 2019. godinu prvenstveno je zbog aktuelne epidemiološke situacije.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

Ostali rashodi iz poslovanja - redni broj 220 - Bilansa uspjeha

r.b	Pozicija	Tekuća 2020.god.u €	Prethodna 2019.god.u €	Index
220	Ostali rashodi iz poslovanja	99.706	113.794	87,48
	1.Gubici po osnovu rashod.osnovnih sredstava-opreme	3.792	3.496	108,47
	2.Naknade štete trećim licima i drugi nepomenuti rashodi	27.312	5.135	531,88
	3.Rashodi-sponzorstva za: humanitarne,kulturne,zdravstvene, obrazovne,sportske namjene	63.458	97.093	65,36
	4.Rashodi iz prethodnih izvještajnih perioda	5.144	8.071	63,73

Ostali troškovi smanjeni su u odnosu na prethodnu godinu.

Kao i prethodne godine značajna izdvajanja su za sponzorstva sportskim klubovima, sponzorstva kulturnih manifestacija, sredstava za humanitarne svrhe i slično.

Izdvajanja za sponzorstva i pomoći regulisana su Odlukom Upravnog odbora o kriterijumima za određivanje visine sredstava za sponzorstva i pomoći do 5% planiranog prihoda za tekuću godinu.

Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine - redni broj 236 -Bilansa uspjeha

r.b	Pozicija	Tekuća 2020.god.u €	Prethodna 2019.god.u €	Index
236	Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	26.256	41.755	62,88
	Rashodi po osnovu usklađivanja vrijednosti potraživanja od kupaca-indirektan otpis i direktan otpis	26.256	41.755	62,88

Kao i prethodne godine Javno preduzeće je prokrenulo tužbe za naplatu potraživanja od korisnika objekata na Bojani koji nisu platili naknadu za 2020. godinu.

Potraživanja za objekte na Bojani nisu obezbjeđena bankarskim garancijama, za razliku od kupališta, privremenih objekata i terasa, gdje je naplata u ratama uvijek pokrivena bankarskim garancijama.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

1.STALNA IMOVINA odnosi se na: Nematerijalnu imovinu, nekretnine, opremu i biološka sredstva iskazanu na pozicijama: redni broj 003 i 008 Bilansa stanja

Analitički prikaz stanja i promjena u dva uporedna perioda

Opis/Vrsta	Nemat. imov.	Grad. obj.	Zemlj.	Inves. nekr.	Oprema (namješt, komp, ostalo)	Djela lik.umj.	Vozila, plovila	Grad. objekti i oprema u priprem	Ukupno
Nabavna vrijednost									
Početno stanje 1.1.2020	219.148	1.221.744	189.000	144.501	327.790	28.938	248.085	7.318	2.422.424
Nabavljeno u 2020					91.536		35.900	23.656	131.182
Rashod					(30.461)				(30.461)
Stanje 31.12.20	219.148	1.221.744	189.000	144.501	388.865	28.938	283.985	30.974	2.523.145
Ispr.vrij.									
Početno stanje 1.1.2020	189.506	5.855		80.517	212.000		152.862		654.075
Amortizacija za tekuću 2019	10.964	11.666		11.655	25.698		13.335		74.673
Rashod					(26.993)				(26.993)
Stanje 31.12.20	200.470	17.521		92.172	210.705		166.197		701.755
Neto sadašnja vrijednost									
31.12.2019	29.643	1.215.889	189.000	63.984	115.789	28.938	117.788	7.318	1.768.349
31.12.2020	18.678	1.204.223	189.000	52.329	178.160	28.938	119.088	30.974	1.821.390

Nematerijalna ulaganja

Na rednom broju **003- Bilansa stanja** iskazana je nematerijalna imovina u vrijednosti od **18.678,- €**, a odnosi se na licence, softvere i nematerijalna ulaganja u pripremi U toku 2020.godine nije bilo nematerijalnih ulaganja.

Zemljište

u vrijednosti od 189.000,-€ –odnosi se na zemljište površine upisano u (List nepokretnosti br.2460 Uprava za nekretnine Budva)

Građevinski objekti

JPMD ima u vlasništvu dva objekta – dio zgrade u privredi i privremeni objekat Solile u Tivtu.Ukupna vrijednost je (sadašnja) **iznosi 1.221.743,80€**

- **Poslovni prostor u Budvi (1.206.133,-€)**

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

(List nepokretnosti br.2460 Uprava za nekretnine Budva)

Javno preduzeće pored postojećih 622m2 kupilo je u 2019.g. od preduzeća JP"Regionalni vodovod Crnogorsko primorje " poslovni prostor površine 63 m2 u vrijednosti 146.000€ (ugovor br.0201-4020/8 od 24.12.2019.godine i odluka UO br.0202-4022/4 od 3.12.2019.godina). Kako je shodno Međunarodnim računovodstvenim standardom (MRS 16 paragraf 32)Nekretnine, postrojenja , oprema, usvojena računovodstvena politika naknadnog vrednovanja nekretnina po fer vrijednosti a posljednja Javno preduzeće je na dan 31.12.2.19.godine izvršilo procjenu vrijednosti nepokretnosti (poslovnog prostora) u Budvi i procijenjena vrijednost iznosi 1.206.133€, više za 117.678€ u odnosu prije procjene kada je iznosila 1.088.455€ (izvještaj nezavisnog procjenitelja br.0202-736/7 na dan 31.12.2019.godine).

➤ Privremeni objekat-Info punkt u Tivtu sadašnje vrijednosti 15.611,-€.

Na zaštićenom prirodnom dobru Tivatska Solila, za obavljanje poslova upravljanja i čuvanja zaštićenog područja , polovinom 2015.godine nabavljen je i postavljen objekat privremenog karaktera tipa mobilnog objekta-info punkt dimenzija 4,00x3,00m.

Oprema - kancelarijska oprema, namještaj, kompjuteri, vozila, plovila, dizalice i drugo (688.840,-€)

Povećanje vrijednosti opreme u 2020.godini **107.526,-€**

Odnosi se na nabavku

a)kompjuterska oprema,namještaj i ostala oprema	91.536,-€
b) putničko vozilo dacia duster	15.990,-€

Kupovina je izvršena shodno planu nabavke za 2020.godinu.

Smanjenje u 2020.godini nabavna vrijednost **30.461,-€**

-otpis-rashod (računari, štampači, ups, aparat za uništenje papira, telefoni, klime, tv, projektor, fotoaparati, video kamera, usisivač, stolice, ormari i ostalo) 31.12.2020, nabavne vrijednosti 30.461,-€ (ispravke vrijednosti 26.993,-€, neto knjigovodstvene vrijednosti 3.468,-€)

Djela likovne umjetnosti ukupne nabavne vrijednosti 28.938,-€ odnose se na umjetnička djela popisanih po autorima i tehnikama izrade. Knjiženo na kontu 02304.

Investicione nekretnine - redni broj 012- Bilansa stanja iskazane po sadašnjoj vrijednosti od 52.329,- €

* Na Milašinića plaži u Herceg Novom, postavljena su 2 (dva) montažna privremena objekta-kioska namijenjena za ostvarivanje prihoda korišćenjem uz naknadu, ukupne nabavne vrijednosti 15.000,00€, nabavljena 2010.godine.

* Izgrađena tri privremena objekta ukupne nabavne vrijednosti 129.501,-€:

kafel (31.384,09€), kafe 2(31.384,09€) i restoran (66.733,15€), za ugostiteljsko-trgovinsku djelatnost na lokaciji u zaleđu plaže Žukotrlica u opštini Bar, stavljena u upotrebu u 2014.godini.

Građevinski objekti u pripremi (27.674,- €)

1.Planom 2019. godine bila je predviđena izgradnja pomoćnog objekata – portirnice, površine 15m2 na kat.parceli 1577 K.O. Budva, od planiranog završen je glavni projekt u iznosu od 818,18 € i dio izgradnje sa nadzorom u iznosu od 22.655,81€ (ugovorena vrijednost je 41.900,- € sa

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

stručnim nadzorom), realizacija se očekuje u 2021. godini.

2. Planom za 2019. godinu bila je predviđena Izgradnja privremenog objekta za potrebe Javnog preduzeća i inspeksijskih službi na obali rijeke Bojane u Ulcinju. Od planiranog završeno je idejno u iznosu od 1.600,00€, glavni projekat u iznosu od 1.600,00€ i revizija projektne dokumentacije u iznosu od 1.000,00€, a izgradnja samog objekta prenijeta je za 2021. godinu (u vrijednosti 173.500,00€ sa stručnim nadzorom).

Oprema u pripremi (3.300,00€)

Završen je glavni projekt rekonstrukcije napajanja električnom energijom objekta poslovne zgrade u iznosu 3.300,00€.

Značajno je napomenuti vezano za nabavku osnovnih sredstava da se realizacija Planom predviđenih ulaganja u 2020.godini, zbog dugog postupka Javnih nabavki prenosi u 2021.godinu u iznosu od 194.000,00€, kao i da je iznos zaključenih ugovora koji nijesu realizovani do kraja 2020, već se realizacija prenosi u 2021. godinu 9.204,14€.

Sredstva su obezbijedena na tekućem računu Javnog preduzeća.

Dugoročni finansijski plasmani i dugoročna potraživanja - redni broj 016- Bilansa stanja(106.707,-€)

U tabeli su dati iznosi za tekuću i prethodne dvije godine:

Opis	Tekuća 2020.god u €	Prethodna 2019.god.u €	Index
Odobreni dugoročni stambeni krediti zaposlenima	106.707	134.952	79,07
Ukupno:	106.707	134.952	79,07

Dugoročna potraživanja odnose se na potraživanja od zaposlenih po osnovu stambenih kredita (10 zaposlenih). Krediti odobreni u tekućoj i prethodnim godinama redovno se izmiruju obustavom od neto zarada.

2.OBRTNA SREDSTVA – redni broj 025 – Bilansa stanja 6.756.906,-€

Dati avansi - redni broj 030 Bilansa stanja:

Opis	Tekuća 2020.god u €	Prethodna 2019.god. u €	Index
Unaprijed plaćeni troškovi	107.667	147.524	72,98
Ukupno :	107.667	147.524	72,98

Na ovoj poziciji iskazani su plaćeni avansi dobavljačima.

Od plaćenih avansa najznačajniji su:

1.Ministarstvo održivog razvoja i turizma Crne Gore Sporazum br..0201-1931/22 -izrada idejnog arhitektonskog rješenja uređenja šetališne zone od restorana „O sole mio“ do Rafailovića (tzv. „Plavi kamen“). Plaćeno - izvod Hipotekarne banke br.214 od 07.11.2019.g. iznos od 100.000,00€.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

2. Jugopetrol AD Podgorica nalog br. 123 od 31.12.20.g. uplate za gorivo (15.12.2020.g. 120,00€ i 30.12.2020.g. 445,00€) po ug.1230/5 01.6.20.g. koji će se potrošiti u januaru i februaru 2021.g.) 565,00€.

3. Geotin MNE d.o.o. Podgorica nalog br.123 od 31.12.20.g. avansna faktura br.141-D/20 plaćeno 22.12.2020.godine za izradu elaborata za pripremu tehničke dokumentacije za izgradnju pristaništa u Bečićima na lokalitetu Sveti Toma, po ugovoru br.0204-2245/4 od 09.10.2020.godine 7.101,85€.

Kratkoročna potraživanja- redni broj 031 Bilansa stanja:

Ukupna potraživanja od kupaca i ostalih kratkoročnih potraživanja iskazana su u Bilansu stanja na dan 31.12.2020. god. u iznosu od **462.161,-€**

Opis	Tekuća 2020.god u €	Prethodna 2019.god u €	Index
A)Kupci u zemlji (neto)	416.043	132.439	314,14
Potraživanja od kupaca	406.250	125.215	324,44
Sumnjiva i sporna potraživanja (utužena)	203.014	203.528	99,75
Ukupno bruto kupci	609.264	328.743	185,33
*Ispravka potraživanja	(193.221)	(196.304)	98,43
B)Ostala potraživanja:	46.118	43.746	105,42
Potraživanja od zaposlenih (akontacija za sl.put i dr)	13	1.347	0,89
Potraživanja za zarade koje se refundiraju – porodiljno i bolovanje preko 60 dana	22.872	15.836	144,42
Potraživanja od Atlas banke u stečaju	23.233	23.233	-
Potraživanja za uplaćenih 50% opštinama na avansne uplate obveznika koji nemaju zaključene ugovore	-	3.330	-
Ukupno potraživanja :	462.161	176.185	262,32

A) **Neutužena potraživanja od kupaca na dan 31.12.2020. iznosila su 406.250,-€. Od toga početkom 2021.godine naplaćeno je 131.687,-€. Ostaje dug korisnika 274.563,-€. Za korisnike koji nijesu zaključili ugovor za 2020. godinu, a obavljali su svoju djelatnost, za šta postoje službene zabilješke u toku je priprema tužbi za naplatu duga. Potraživanja od korisnika morskog dobra koji su zaključili anekse za 2020. godinu, osim korisnika objekata na Bojani, su obezbijedena bankarskim garancijama.

Od ukupno utuženih potraživanja 203.014,-€ 60,63% ili **123.088,-€ odnosi se na utužena potraživanja od preduzeća „Vektra Boka u stečaju“ a.d. Herceg Novi, koje je prijavljeno u stečajnu masu i priznato Rješenjem stečajnog upravnika br.323/11 od 15.09.15.g.

Takođe, značajan udio (30,38%) u utuženim potraživanjima u iznosu **61.674,-€**, čini dug korisnika objekata na Bojani. Tužbe pokrenute u 2018. i 2019. godini za neplaćenu naknadu iznose 33.941,-€. Tužbe pokrenute u drugoj polovini 2020. godine za neplaćenu naknadu iznose 27.733,-€. Početkom 2021. godine od utuženih potraživanja korisnika na Bojani (61.674,-€) **naplaćeno je 8.035,-€**.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

**Indirektan otpis neutuženih i utuženih potraživanja od kupaca u iznosu 193.221€, shodno računovodstvenim politikama.

B)-Kod ostalih potraživanja poziciju:

** Potraživanja od Atlas banke u stečaju u iznosu **23.233,-€**

Stečajni odbor Atlas banke AD u stečaju izdao je Rješenje br.0201-1850/12 od 28.06.2019.godine kojim je priznato potraživanje Javnog preduzeća u iznosu od 23.233,56€.

** Potraživanja za zarade koje se refundiraju , odnose se na potraživanje od republičkog fonda zdravstva za bolovanja preko 60 dana u iznosu **15.692,-€** i potraživanja od Centra za socijalni rad za porodijsko bolovanje u iznosu **7.180,-€**.

Gotovina na računima i u blagajni na dan 31.12.2020. redni broj 043 Bilansa stanja:

Gotovina na poslovnim računima	Tekuća 2020.god u €	Prethodna 2019.god. u €	Index
1. Adiko bank,ad, Podgorica	1,146.691	1.061.626	108,01
2. CKB AD Podgorica	1.199.804	1.199.806	99,99
3. NLB banka AD Podgorica	1.061.927	1.062.013	99,99
4. Prva banka Crne Gore AD Nikšić	1.075.359	1.275.190	84,33
5. Hipotekarna banka AD Podgorica	1.660.255	2.263.838	73,34
Ukupno žiro račun	6.144.036	6.862.473	89,53
Devizni račun za međun.projekat „ePath“ (kod Adiko banke)	42.233	-	-
Devizni račun Adiko bank	-	9.552	-
Deponovana novčana sredstva(business elektron kartica)	809	2.470	32,75
Devizni račun (Međunarodni projekat „Porto di mare“)	-	48.246	-
Devizni račun Međunarodni projekat „Welcome“	-	21.870	-
Ukupno gotovina :	6.187.078	6.944.611	89,09

(Usaglašeno sa izvodima broj 1 iz 2021.godine)

Treba naglasiti da su na žiro računima obezbjeđena sredstva za:

-Plaćanje obaveza evidentiranih kroz Bilans stanja Javnog preduzeća **1.011.982,-€**

-Za obaveze po osnovu Planiranih investicionih radova, usluga i robe u 2020.g. u iznosu **753.895,-€** za koje su zaključeni ugovori do kraja 2020.godine i početkom 2021.godine, a čiji se završetak očekuje u prvoj polovini 2021.godine, a isporuka robe sukcesivno po potrebi u toku godine, odnosno do utroška ugovorenih sredstava.

-Za prenesene aktivnosti u iznosu **3.410.563,-€**, gdje postupci javne nabavke nisu započeti do kraja 2020.godine, kompletan postupak slijedi u 2021.godini.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

3. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA - redni broj 045 Bilansa stanja

Opis	Tekuća 2019.god u €	Prethodna 2019.god u €	Index
AVR-primljen PDV u avansima od kupaca	53	8.716	0,61
Ukupno :	53	8.716	0,61

Plaćen PDV vezano za uplate korisnika morskog dobra po osnovu naknade evidentirane na avansima.

4. KAPITAL - redni broj 101 - Bilansa stanja:

Struktura kapitala	Tekuća 2020.god u €	Prethodna 2019.god. u €	Index
Osnovni kapital	2.251.972	2.251.972	-
Revalorizacione rezerve	416.791	416.791	-
Zakonske rezerve	7.806	7.806	-
Neraspoređena dobit prethodni period (6% od 2019- 19.155,87 i 4.686.606,49 za invest.ulaganja)	4.705.763	2.170.581	216,80
Neraspoređena dobit tekuće godine (2020)	95.637	2.516.026	3,80
Ukupna dobit	4.801.400	4.686.607	102,45
Ukupno :	7.477.969	7.363.176	101,56

Osnovni kapital Javnog preduzeća iznosi **2.251.972,-€**.

Revalorizacione rezerve odnose se na nepokretnosti (poslovna zgrada i zemljište) evidentirane u KO Budva na katastarskoj parceli broj.1577 (zemljište 491m² odnosno 491/1529 idealnog dijela, od čega je slobodno zemljište 378 m², te poslovni prostor koji se nalazi u prizemlju površine 230 m² i na prvom spratu površine 455m²). Iste iznose **416.791,-€**.

Zakonske rezerve (po ranije važećim promipisma) prenose se po bilansu iz 2005. godine i raniju u iznosu od **7.806,00€**.

Neraspoređena dobit tekuće godine u iznosu **95.637,-€** odnosi se na ostvarenu dobit u 2020.god.

Povećana je za 6 % umanjena za porez na dobit iz 2019. godine što iznosi 19.155,87€.

Kumulirana neraspoređena dobit iznosi **4.801.400,-€**.

Planom korišćenja sredstava za 2020.godinu prenešene su neugovorene planom predviđene aktivnosti u 2020.godini u iznosu 3.410.563,00€, za koje se pripremaju postupci javnih nabavki i čija se realizacija očekuje tokom 2021.godine.

Takođe, tokom 2020 i ranije zaključeni su ugovori u vrijednosti 753.895,-€, a nije došlo do realizacije tokom 2020.godine, a slijedi u narednoj 2021.godini.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

5.DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE – redni broj 117 Bilansa stanja:

Dugoročna rezervisanja na dan 31.12.2020.god. - redni broj 118 - Bilansa stanja

Dugoročne obaveze	Tekuća 2020.god u €	Prethodna 2019.god. u €	Index
Ostala dugoročna rezervisanja	420.573	564.310	74,53
Ukupno :	420.573	564.310	74,53

*Sa Opštinom Bar zaključen Sporazum br.0102-1805/13 dana 01.08.2019.godine - za Izgradnju trga i šetališta u Sutomoru Opština Bar u **iznosu 425.000,00€**. Dana 27.01.2021.godine Javnom preduzeću je dostavljena: I privremena situacija na iznos od 132.363,15€ po kojoj je Opština Bar izvršila plaćanje u iznosu od 100.000,00€, dok preostali iznos od 32.363,15€ je uplatilo Javno preduzeće i II privremena situacija na iznos od 111.373,88€ koju je u cjelosti platilo Javno preduzeće iz rezervisanih sredstava. Po navedenom Sporazumu preostaje iznos od 281.262,97€.

*Sa Opštinom Herceg Novi Sporazum br.0201-356/6 dana 12.12.2019.godine - za Izvođenje radova na izgradnji trotoara na dionici Bijela – Kamenari Opština Herceg Novi u **iznosu 139.310,-€**.

Opštine su nosioci realizacije planiranih investicija sa finansijskim učešćem Javnog preduzeća u istim.

Dugoročne obaveze na dan 31.12.2020.god. - redni broj 122 - Bilansa stanja

Dugoročne obaveze	Tekuća 2020.god u €	Prethodna 2019.god. u €	Index
1)Ostale dugoročne obaveze, neraspoređeni - izdvojeni dio dobiti za rješavanje stambenih pitanja zaposlenih	120.113	191.800	62,62
2)Dugoročne obaveze prema dobavljačima	18.631	26.200	71,11
Ukupno :	138.744	218.000	63,64

1)Sredstva za rješavanje stambenih potreba zaposlenih u Javnom preduzeću čine otplaćene rate po ranije dodijeljenim stambenim kreditima zaposlenima i izdvojena sredstava iz neraspoređene dobiti po Odluci Upravnog odbora broj: 0203-3446/4 od 15.08.2019.g. na koju je Vlada Crne Gore dala saglasnost Zaključkom broj: 07-539 od 20.02.2020.godine.

2) Dugoročne obaveze prema dobavljačima se odnose na 5% zadržanog depozita po Okončanim situacijama za izvršene radove, do isteka garantnog roka od dvije do deset godina. Ovo je ugovoreno pravo investitora Javnog preduzeća sa izvođačima radova, konkretno depozit se odnosi na osam izvođača radova.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

6. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE na dan 31.12.2020.god. - redni broj 125 - Bilansa stanja

Odložene poreske obaveze	Tekuća 2020.god. u €	Prethodna 2019.god. u €	Index
Odložene poreske obaveze	57.456	50.232	114,38
Ukupno:	57.456	50.232	114,38

Odložene poreske obaveze nastale su kao privremene vremenske razlike na razlika u obračunu amortizacije u računovodstvene i poreske svrhe.

7. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE na dan 31.12.2020.god. - redni broj 126 - Bilansa stanja

Dugoročni odloženi prihodi i primljene donacije	Tekuća 2020.god. u €	Prethodna 2019.god. u €	Index
Dugoročni odloženi prihodi i primljene donacije	42.952	22.589	190,14
Ukupno:	42.952	22.589	190,14

a) Odloženi prihod 125,-€: donacija Evropske agencije za rekonstrukciju koja finansira Projekat izrade planiranja namjene mora u Boki Kotorskoj „Plan Coast“. Donacija se odloženih prihoda aktivira po godinama srazmjerno obračunu amortizacije. Ostala rezidualna vrijednost za jedan lap top koji je u upotrebi.

b) Odloženi prihod 594,-€: Projekat Shape-Oblikovanje cjelovitog pristupa zaštiti životne sredine Jadrana (između obale i mora), koji je finansiran kroz donatorstvo IPA Jadranski program saradnje. Planirani budžet je bio 175.000.00€, od čega se 148.750,00€ (85%) finansira iz IPA fondova, a 26.250,00€ (15%) iz sredstava Javnog preduzeća.

Projekat završen u februaru 2014.godine. Iz donacije nabavljen je softver, te računarska oprema, koja je ustupljena Javnom preduzeću.

Kako su osnovna sredstva amortizovana, ostala je rezidualna vrijednost kompjuterske opreme u upotrebi na dan 31.12.2019.g. (inv.br.1047-1054)

c) Odloženi prihod (međunarodni projekat „ePath“) 42.233,-€

Partnership agreement for the implementation of Operation „Endemic pathway“, odnosno „ePATH“ projekat, zaveden pod brojem 0201-173/10 od 26.11.2020. godine, je projekat koji je odobren za finansiranje u okviru II poziva programa EU Interreg IPA CBC Hrvatska- Bosna i Hercegovina - Crna Gora sa ciljem da jača i diversifikuje turističku ponudu kroz prekogranične pristupe i da omogući bolje upravljanje i održivo korišćenje kulturnog i prirodnog nasleđa.

Glavni cilj ovog projekta je kreiranje zajedničke turističke ponude 3 zaštićena područja (Park prirode Hutovo blato u Čapljini, BiH, Botaničke bašte "Kotišina" u Makarskoj, HR i Rezervata prirode "Tivatska solila" u Tivtu, CG) kroz promociju prirodnih (endemske vrste) i kulturnih vrijednosti.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

8.KRATKOROČNE OBAVEZE I REZERVISANJA na dan 31.12.2020. god - redni broj 127 Bilansa stanja

Struktura kratkoročnih obaveza	Tekuća 2020.god u €	Prethodna 2019.god. u €	Index
128-Kratkoročna rezervisanja	100.000	160.203	62,42
1.Ministrastvo održivog razvoja i turizma koje je nosilac aktivnosti) Sporazum br.0201-1931/22 od 04.11.2019.godine	100.000	100.000	-
2.Institut za biologiju mora Kotor -Sporazum br.0201-4074/1 od 26.12.2019.godine	-	40.000	-
3. Uprava za vode Podgorica - Sporazum br.0201-1198/2 od 17.06.2019.godine	-	20.203	-
129-Kratkoročne obaveze	339.434	655.657	51,77
a) Obaveze za primljene avanse 132	307	40.539	0,75
b) Obaveze prema dobavljačima 133	255.001	168.478	151,36
c)Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze 137:	84.126	436.640	19,27
1.Ostale obaveze is poslovanja 138	57.983	81.148	71,45
2.Ostale kratkoročne obaveze 139	-	10.318	-
3.Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda 140	39.681	27.955	141,95
4.Obaveze po osnovu poreza na dobit	-13.538	317.219	-4,27
Ukupno :	439.434	815.860	53,86

Kratkoročna rezervisanja su shodno Planu korišćenja sredstava i Sporazuma o zajedničkom finansiranju sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma Crne Gore, izdvojena i usmjerena za sprovođenja postupka javnih nabavki i realizacije. Ministrastva održivog razvoja i turizma koje je nosilac aktivnosti)Sporazum br.0201-1931/22 od 04.11.2019.godine- izdvojena sredstva za realizaciju međunarodnog javnog konkursa za izradu idejnog arhitektonskog rješenja uređenja šetališne zone od restorana „O sole mio“ do Rafailovića (tzv. „Plavi kamen“) **100.000,00€**.

Kratkoročne obaveze

a) Obaveze za primljene avanse (307,-€)

Avansne uplate odnose se na pretplate korisnika za 2021. godinu.

b) Obaveze prema dobavljačima (255.001,-€)

Izvršene su uplate dobavljačima u iznosu od 233.877,-€, dok je za uplatu preostalo 11.819,-€.

Obaveze po osnovu zadržanog depozita iznose 9.305,-€, od čega je početkom godine uplaćeno 3.240,-€.

c)Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze (84.126,-€):

1.Ostale obaveze is poslovanja (57.983,-€)

Na ovom računu evidentirane su obaveze po osnovu naknade morskog dobra koja pripada primorskim opštinama, shodno članu 28. i 76b. Zakona o finansiranju lokalne samouprave.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

U 2012.godini 20% prihoda pripadalo je opštinama, a od 1.1.2013.godine taj procenat je povećan na 50%.

Obaveza se formirala po osnovu ispostavljenih faktura korisnicima, a ista se smanjuje uplatom korisnika na račun:820-41114-03-Naknada za korišćenje morskog dobra. Od ukupne uplate korisnika Državni trezor Javnom preduzeću usmjeravao je pripadajući dio naknade(50%) i iznos PDV-a, a opštinama pripadajući dio naknade(50%).

Zakon je bio u primjeni do 15.01.2019.godine, kada je stupio na snagu novi Zakona o finansiranju lokalne samouprave kojim nije predviđeno finansiranje lokalne samouprave po osnove naknade za korišćenje morskog dobra primorskih opština.

U tabeli navodimo analitičke obaveze Preduzeća za obavezni dio prenosa opštinama po osnovu naknade :

Opština	Konto	Obaveza 31.12.2020
Herceg Novi	43994-20% obaveze prema opštini iz 2012.g.(utuženi kupci)	6.575,33
	43997-50% obaveze prema opštini (utuženi kupci)	37.904,00
	Ukupno-Herceg Novi	44.479,33
Kotor	43997-50% obaveze prema opštini (utuženi kupci)	7.669,36
	Ukupno-Kotor	7.669,36
Ulcinj	43997-50% obaveze prema opštini (utuženi kupci)	5.834,59
	Ukupno-Ulcinj	5.834,59
	Ukupno(za sve opštine)	57.983,28

U tabeli iznos 57.983,28€ odnosi se na dug kupaca protiv kojih je pokrenut postupak naplate kod nadležnih sudova. Znači, evidentno ostaju obaveze prema opštinama sve do okončanja sudskog postupka i naplate potraživanja.

2.Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda (39.681,-€)

Poreska obaveza po poreskoj prijavi za 12/2020.g, plaćeno 15.01.2021.g.

Javno preduzeće je u toku 2019. godine uplatilo pdv-a u iznosu od 507.181,10€.

3.Obaveze po osnovu poreza na dobit (-13.538,-€)

Poreska obaveza utvrđena po Prijavi poreza na dobit za 2020.godinu iznosi 5.618€. Pored toga izvršena je korekcija za manje plaćene poreze na dobit shodno zakonskoj olakšici (za godinu dana) u iznosu od 19.156€. S tim u vezi imamo pretplatu u iznosu od 13.538,-€.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

9.PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA na dan 31.12.2020.god. - redni broj 43 - Bilansa stanja

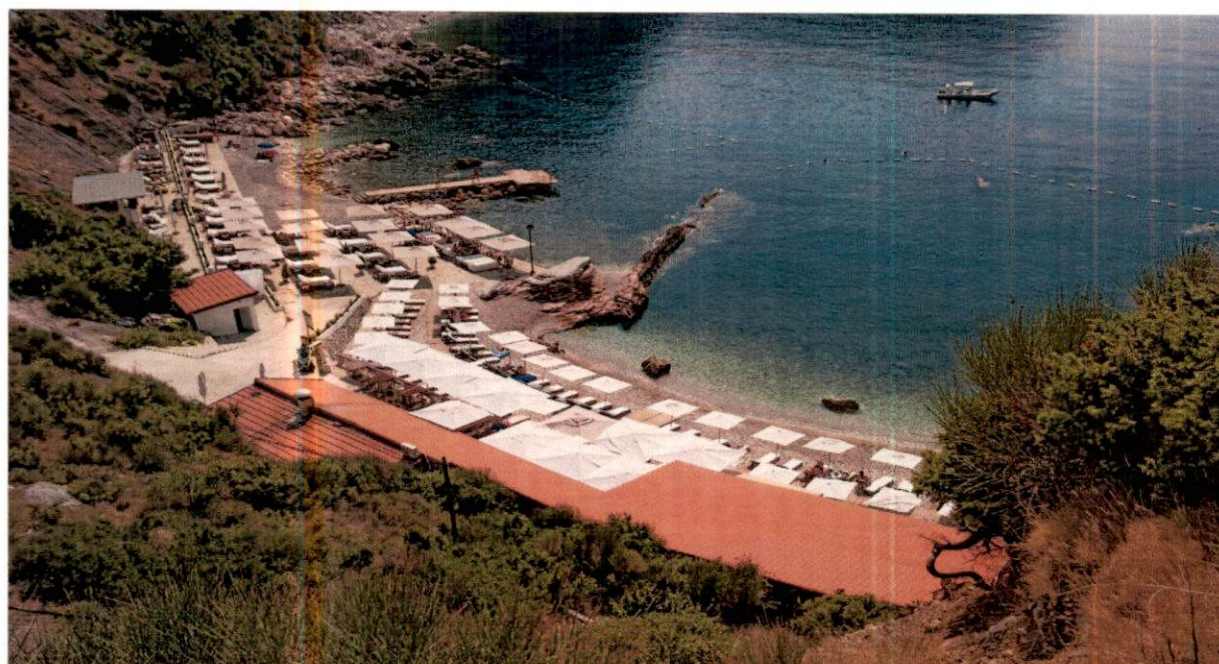
Pasivna vremenska razgraničenja	Tekuća 2020.god. u €	Prethodna 2019.god. u €	Index
Pasivna vremenska razgraničenja	107.927	146.171	73,83
Ukupno:	107.927	146.171	73,83

a)**Odloženi prihodi**-Evidentirani su ukupni krediti u visini **106.693,-€** isplaćeni radnicima za rješavanje stambenih pitanja.Krediti odobreni u tekućoj i prethodnim godinama redovno se izmiruju obustavom od neto zarada zaposlenih.

b)**Pasivna vremenska razgraničenja 1.234,-€**, odnosi se na PDV u datim avansima dobavljačima. Avanska faktura br.141-D/20 plaćeno 22.12.2020.godine za izradu elaborata za pripremu tehničke dokumentacije za izgradnju pristaništa u Bečićima na lokalitetu Sveti Toma, po ugovoru br.0204-2245/4 od 09.10.2020.godine sa iskazanim pdv-om 1.234,-€.

VANBILANSNA EVIDENCIJA (KONTO-8822,88221,88222

OPIS	Iznos
1.Garancije banke od izvođača radova po osnovu garantnog roka za izvedene radove	101.366,55
2.Garancijebanke za realizaciju investicionih programa izgradnje novih kupališta na crnogorskom primorju	1.201.840,12
3.Garancije banke za dobro izvršenje ugovora, čija se realizacija očekuje u 2020.godini	47.513,26
UKUPNO	1.350.719,93

2.3. Informacije o članovima upravnih i nadzornih tijela

- Direktor – Predrag Jelušić
- Pomoćnik direktora – mr Dragoljub Marković
- Pomoćnik direktora – Rajko Malović

Upravni odbor:

- Xhaudet Cakuli – Predsjednik
- Maja Mijušković – član
- Selim Resulbegović – član
- Saša Radović – član
- Zoran Tomić - član
- mr Aleksandra Ivanović – član
- Ljubomirka Vidović – član

Revizorski odbor:

- Prvoslava Klepo – Predsjednik
- Veljko Vrbica – član
- Milica Marković – član

3. MJERE ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

Životna sredina je prostor, odnosno prirodno okruženje, vazduh, zemljište, voda i more, biljni i životinjski svijet, pojave i djelovanja: klima, jonizujuća i nejonizujuća zračenja, buka i vibracije, kao i okruženje koje je stvorio čovjek: gradovi i druga naselja, kulturno-istorijska baština, infrastrukturni, industrijski i drugi objekti.

3.1. INFORMACIJE O ULAGANJIMA U CILJU ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE TOKOM 2020. GODINE

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore osnovano je 1992. godine sa ciljem i zadatkom da upravlja morskim dobrom na način da obezbijedi zaštitu, uređenje i unapređenje ovog područja u skladu sa **Zakonom o morskom dobru iz 1992. godine**. Shodno ovom Zakonu, morskim dobrom smatra se morska obala, luke, lukobrani, navozi, nasipi, sprudovi, kupališta, hridi, limani, grebeni, vrulje, izvori i vrela na obali, ušća rijeka koje se ulivaju u more, kanali spojeni sa morem, morske vode i teritorijalno more, živa i neživa bogatstva u njima, kao i bogatstva epikontinentalnog pojasa. Zona morskog dobra definisana je kao prostor koji zahvata teritorijalno more, unutrašnje morske vode, podmorje i dio priobalnog pojasa u dužini od 6 metara od linije do koje dopiru najveći talasi za vrijeme najjačeg nevremena, te pojas kopna uz rijeku Bojanu, računajući 6 metara vodoravno od srednjeg dvadesetogodišnjeg vodostaja. Prostor morskog dobra

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

zahvata površinu mora od oko 2500 km² i površinu kopnenog dijela od 60 km², što čini 18% ukupne teritorije Crne Gore.

Jedna od glavnih uloga Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom je zaštita morskog dobra kao "javnog dobra dostupnog svima pod jednakim uslovima". Prostor morskog dobra je jedinstven i ograničen, te pristup obali i moru mora biti dostupan svima. Korišćenje i zaštita zone morskog dobra u Crnoj Gori reguliše se zakonima i prostornim planovima.

Zakon o zaštiti prirode iz 2016. godine propisuje da zaštićenim prirodnim dobrima koja se nalaze na području morskog dobra upravlja pravno lice nadležno za upravljanje morskim dobrom. Ta nadležnost data je Javnom preduzeću za upravljanje morskim dobrom 2014. godine. i odnosi se na 22 zaštićena objekta prirode u zoni morskog dobra i to 21 plaža zaštićena Rješenjem iz 1968. godine i specijalni rezervat prirode »Solila« zaštićen 2008. godine.

U okviru svojih djelatnosti, posebno kod ustupanja na korišćenje djelova morskog dobra za obavljanje privrednih djelatnosti, Ugovorom o korišćenju morskog dobra precizirane su odredbe vezane za zaštitu životne sredine i održivo korišćenje morskog dobra u skladu sa pozitivno-pravnim propisima. Takođe, kod korišćenja djelova kupališta, posebno je naglašeno u uslovima za organizaciju kupališta da se ona kupališta koja se nalaze u zaštićenim područjima moraju koristiti u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode.

Za izvođenje radova na uređenju, održavanju i izgradnji zone morskog dobra, u skladu sa Zakonom o procjeni uticaja na životnu sredinu, Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom obraća se nadležnom organu radi utvrđivanja da li određeni projekat ili poslovna aktivnost može ili će imati uticaj na životnu sredinu. Procedura procjene uticaja na životnu sredinu obuhvata izradu elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu za koji se, u skladu sa procedurom propisanom zakonom obraćamo nadležnom organu za saglasnost. Pored toga, Javno preduzeće daje primjedbe i mišljenja u postupcima procjene uticaja na životnu sredinu za projekte koji se realizuju u zoni morskog dobra, od strane trećih lica.

Takođe, svim korisnicima morskog dobra koji imaju dugoročne investicione ugovore sa Javnim preduzećem za upravljanje morskim dobrom, ugovorena je obaveza da prije otpočinjanja izvođenja radova sprovedu procedure procjene uticaja na životnu sredinu u skladu sa Zakonom.

PRAĆENJE SANITARNOG KVALITETA MORSKE VODE NA JAVNIM KUPALIŠTIMA

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore, kao organ nadležan za organizaciju javnih kupališta na crnogorskom primorju, sprovodi poseban Program praćenja sanitarnog kvaliteta morske vode na javnim kupalištima tokom ljetnje turističke sezone. Praćenje kvaliteta morske vode na javnim kupalištima, tokom 2020. godine sprovodilo se u skladu sa novim Pravilnikom o načinu i rokovima za sprovođenje mjera obezbjeđivanja očuvanja, zaštite i poboljšanja kvaliteta vode za kupanje ("Službeni list Crne Gore", br. 28/19 od 23.05.2019.) kojim se vrši podijela voda koje se mogu koristiti za kupanje i daju granične vrijednosti mikrobioloških parametara koji se ispituju radi određivanja kvaliteta morske vode svakog uzorka, kao i u skladu sa ostalim nacionalnim i međunarodnim propisima iz oblasti voda, mora i zaštite životne sredine. Pravna lica koja mogu vršiti ispitivanja kvaliteta morske vode na javnim kupalištima shodno ovom Programu moraju ispunjavati uslove propisane Pravilnikom o načinu i rokovima za sprovođenje mjera

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

obezbjeđivanja očuvanja, zaštite i poboljšanja kvaliteta vode za kupanje ("Službeni list Crne Gore", br. 28/19 od 23.05.2019.).

Sanitarni kvalitet morske vode tokom 2020. godine, pratio se na 110 lokacija (kupališta) u periodu od juna do septembra tj. tokom trajanja kupališne sezone, i to u petnaestodnevnom intervalima tokom juna i septembra, odnosno desetodnevnom u toku jula i avgusta.

U toku sezone 2020. godine kvalitet morske vode za kupanje na crnogorskom primorju je uglavnom bio odličnog (94,6% uzoraka) i dobrog kvaliteta (2,7% uzorka), dok je 2,7% uzoraka bilo zadovoljavajućeg kvaliteta. Uzoraka sa lošim kvalitetom nije bilo.

Pojedinačni rezultati o sanitarnom kvalitetu morske vode objavljuju se na web stranici www.morskodobro.com, putem posebne aplikacije i stalno su dostupni zainteresovanoj javnosti.

UPRAVLJANJE SPECIJALNIM REZERVATOM „TIVATSKA SOLILA“

Na osnovu Zakona o zaštiti prirode, 2014. godine Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom dobilo je nadležnost za upravljanje zaštićenim područjima u zoni morskog dobra, od kojih, kao najznačajnije izdvaja se Posebni rezervat prirode "Tivatska solila" ukupne površine 150ha. Ovo područje je 2013. god. upisano i na međunarodnu listu močvarnih područja u okviru RAMSAR konvencije, a Javno preduzeće je zaduženo da jednom godišnje informiše Ministarstvo održivog razvoja i turizma i Vladu Crne Gore o stanju i promjenama na području "Tivatskih solila". U skladu sa ovim zaključcima, Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom krajem svake kalendarske godine resornom Ministarstvu dostavlja "Informaciju o statusu očuvanosti i aktivnostima u specijalnom rezervatu prirode Tivatska Solila".

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom realizuje aktivnosti u Tivatskim solilima koje su imaju za cilj unapređenje stanja očuvanosti ovog područja. Planom korišćenja finansijskih sredstava Javnog preduzeća, svake godine, opredjeljuju se sredstva koja se ulažu u ovo područje.

Monitoring biodiverziteta u rezervatu prirode "Tivatska solila"

Za potrebe izvještavanja o statusu očuvanosti Tivatska solila u 2020. godini, Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom je u ovom periodu realizovalo monitoring programe radi praćenja promjena u ekološkom karakteru područja posebnog rezervata prirode „Tivatska solila“ i to:

1. Monitoring hidroloških režima vodotoka na području specijalnog rezervata „Tivatska solila“

Cilj monitoringa hidrološkog režima u rezervatu Tivatska solila je održavanje optimalnog stanja za opstanak i razvoj biljnih i životinjskih vrsta kroz primjenu rješenja i mjera za kontrolisani protok slatke i slane vode u postojećim kanalima kroz rezervat. Monitoringom je analiziran hidrološki režim u rezervatu hidrometrijskim mjerenjima i analizom postojećih mareografskih podataka, a sve sa ciljem definisanja vertikalnog položaja visokih i niskih voda na kopnenom dijelu rezervata. Analizirajući dobijene raspoložive podatke, utvrđen je stepen i obim kolebanja vodostaja i proticaja na području specijalnog rezervata Tivatska solila. Takođe, predloženo je da se u narednom periodu realizuju dodatne mjere u cilju dobijanja što boljih i pouzadnijih podataka, na osnovu kojih bi se mogli dati detaljnije smjernice i preporuke za unapređenje stanja u rezervatu.

2. Monitoring ornitofaune i analiza postojećih podataka o pticama

Prema do sada objavljenim podacima, na Tivatskim solilima je zvanično registrovano 114 vrsta prica od 330 koje se redovno mogu vidjeti u Crnoj Gori. Međutim, posljednje 3 godine od strane individualnih ornitologa, na području Solila registrovano je više vrsta koje se ne nalaze na zvaničnom spisku registrovanih vrsta. Osnovni cilj ovog monitorniga je bio praćenje stanja i izrada

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

sveobuhvatnog popisa svih registrovanih vrsta ornitofaune na području rezervata Solila, monitoring ptica tokom migracija, zimovanja i u period gniježđenja u rezervatu prirode Solila kao i davanje smjernice za očuvanje i unapređenje njihovog stanja.

Na osnovu sistematskog monitoringa na terenu koji sprovodi Centar za zaštitu i proučavanje ptica i drugih raspoloživih baza podataka i fotodokumentacije, utvrđen je značajno veći broj evidentiranih vrsta u odnosu na dosadašnju evidenciju, međutim uključivanje svih podataka u trendove ili brojnost pojedinih vrsta nije bilo moguće zbog primjene različitih metodologija ili nekompletnih podataka o brojnosti. Urađeni su trendovi za 13 vrsta, koje su reprezentativne i sa odgovarajućom količinom podataka. Izvještajem je zaključeno da Tivatska solila imaju veoma važnu ulogu tokom prolječnih i jesenjih migracija zbog čega je neophodno sprovesti sistematični monitoring migracija. Takođe, izvještajem su date i dodatne preporuke za unapređenje uslova za stanje ornitofaune. Imajući u vidu da su u periodu od marta do maja 2020. godine, zbog epidemije COVID-19 u Crnoj Gori bile na snazi mjere kojima je bilo zabranjeno kretanje između gradova, te ograničeno kretanje i obavljanje djelatnosti uopšte, realizacija dijela ovog monitoringa koji se odnosi na praćenje gniježđenja ptica u rezervatu Solila (koji se odvija u period mart-maj) odloženo je za period mart-maj 2021.godine.

Aktivnosti na uređenju i promociji rezervata prirode "Tivatska solila"

U skladu sa Planom korišćenja finansijskih sredstava Javnog preduzeća, tokom 2020. godine, na području rezervata prirode Solila realizovane su sledeće aktivnosti:

Uređenje i održavanje specijalnog rezervata „Tivatska solila“: u ovoj godini na području posebnog rezervata prirode „Solila“ izvršena je sanacija postojećih metalnih i drvenih tabli, popravka mostova i rukohvata na mostovima, obezbjeđivanje zapornice, kao i košenje trave i uklanjanje korovske vegetacije. Za izvođenje ovih radova angažovana je firma „MONTE NIK GARDEN“ d.o.o. iz Nikšića, čija je vrijednost izvozila 18.888,10 eura.

Nabavka i postavljanje letvi za mjerenje vodostaja u specijalnom rezervatu prirode „Tivatska solila“ u cilju sakupljanja podataka o kolebanju nivoa vode koji su značajni za regulaciju vodnog režima u rezervatu. Za realizaciju ove aktivnosti, Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom angažovalo je firmu „VIK“ D.O.O. iz Podgorice, a vrijednost ovog ugovora iznosila je 2.950,00 eura.

Izrada Plana zaštite i spašavanja od požara posebnog rezervata prirode „Tivataska Solila“ kojim je izvršena analiza mogućnosti nastajanja i širenja požara u posebnom rezervatu prirode „Tivatska solila“ i prepoznata je mogućnost brzog širenja požara, nestajanje izvora hrane i staništa za ptice i druge životinje, kao i veliko zadimnjavanje odnosno velika količina produkata sagorjevanja. Planom je data dinamika realizacije aktivnosti i objezbjeđivanje sredstava i opreme za zaštitu i spašavanje od požara, izrađen je Priručnik za obuku radnika Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom iz zaštite i spašavanja, kao i predloženo formiranje tima za evakuaciju, tima za gašenje požara i tima za sanaciju. Na Plan zaštite i spašavanja od požara za Specijalni rezervat prirode „Tivatska solila“, u skladu sa Zakonom, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Direktorat za vanredne situacije izdalo je Saglasnost broj:30-UPI-236/20-4720/3 od 09. novembra 2020. godine. Za realizaciju Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom je putem javnog tendera angažovalo Zorana Barbića, licenciranog inženjera za zaštitu od požara iz Tivta, a vrijednost ovog ugovora iznosila je 2.200,00 eura.

Obilježavanje Međunarodnih dana močvarnih staništa – 2. februar 2020. godine: Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom, u saradnji sa Opštinom Tivat je obilježilo Međunarodni dan močvarnih staništa RAMSAR konvencije organizacijom projekcije edukativno-porodičnog filma „Raširi krila“ francuskog reditelja i scenariste Nikolasa Vainera u Centru za kulturu Tivat. Projekcija ovog filma bila je organizovana za učenike OŠ "Branko Brinić", OŠ "Drago Milović", "Knightsbridge school" i Gimnazije Kotor.

„Monitoring ptica u rezervatu Solila“ u saradnji sa Gimnazijom „Kotor“. Na inicijativu sekcije za Ekologiju u Gimnaziji „Kotor“, pokrenut je projekat za učenike ove ustanove koji je obuhvatio obuku učenika za osnovni monitoring ptica i terenski obilazak subotama radi prikupljanja podataka o stanju i bronosti karakterističnih vrsta ptica u rezervatu. Realizacija projekta je započela krajem januara 2020. godine i u okviru 5 obilazaka terena učestvovalo je 20 učenika. Na žalost, sredinom marta, nakon stupanja na snagu mjera i ograničenja kretanja zbog širenja virusa COVID-19, realizacija ovog projekta je obustavljena do daljnjeg.

Posjete stručnjaka: Posebni rezervat prirode „Solila“ je početkom 2020. godine posjetilo oko 12 profesora (biolozi, limnolozi i stručnjaci za insekte) iz Finske, u saradnji sa Centrom za zaštitu i proučavanje ptica. Sve veće posjete ornitologa posebnom rezervatu „Solila“, kao i raznovrsnost zemalja odakle dolaze, ukazuju na važnost očuvanja ovog staništa.

Nagrada “Top 100 Sustainable Destinations Award 2020” na osnovu priče “Good Practice Story” o uspješnom upravljanju posebnim rezervatom prirode “Tivatska solila” dodjeljena je gradu Tivat u oktobru 2020.godine. Turistička organizacija Tivat pokrenula je procedure sertifikacije grada Tivta u okviru programa Green Destinations sa ciljem praćenja razvoja Tivta kao održive destinacije na osnovu kriterijuma ovog međunarodno prepoznatog programa za održive turističke destinacije. U saradnji sa JP “Morsko dobro” izvršena je aplikacija iskustva u uspješnom upravljanju rezervatom Solila u kategoriji “Good Practice Story” na osnovu koje je Tivat uvršten u top 100 održivih destinacija u 2020. godini.

Promocija povratka Flamingosa u rezervat Solila (*Phoenicopterus roseus*):

nakon više od 10 godina, tokom septembra 2020. godine u rezervatu su boravila 3 mlada flamingosa u kontinuitetu od 5 sedmica, nakon čega su se vraćali nekoliko puta do kraja 2020. godine zbog čega se pretpostavlja da su to flamingosi koji borave u Ulcinjskoj solani. Ova vijest donijela je velikoj promociji rezervata prirode Solila, usled čega je posjećenost rezervatu značajno porasla, kao i broj objava o ovom događaju i samom rezervatu u štampanim i elektronskim medijima. Zaposleni u Službi za održivi razvoj u tom periodu intenzivirali su aktivnosti na terenu kako bi svim zainteresovanim posjetiocima omogućili korišćenje opreme za posmatranje ptica i pružili sve neophodne informacije na terenu.

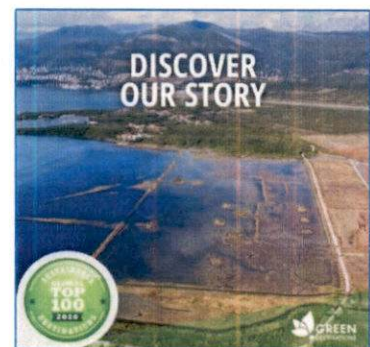

Promotivne aktivnosti putem društvenih mreža: S obzirom da tokom 2020. godine, zbog važećih mjera protiv širenje epidemije virusa COVID19 nije bilo moguće realizovati brojne planirane edukativne i promotivne aktivnosti koje su uključivale okupljanje većeg broja posjetilaca, promocija i redovno informisanje o stanju i aktivnostima u rezervatu odvijala se putem društvenih mreža i obuhvatila je održavanje i redovno postavljanje informacija putem Facebook stranice Tivatska solila koja krajem 2020. godine broji 2475 pratilaca i održavanje i redovno postavljanje informacija putem Instagram stranice Tivatska solila koja krajem 2020. godine broji 953 pratilaca.

MEĐUNARODNE EKOLOŠKE KAMPANJE

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom u cilju podizanja svijesti o značaju zaštite obale i mora, u saradnji sa civilnim sektorom svake godine obilježava važne međunarodne ekološke datume:

- **Dan Planete Zemlje - 22. april** obilježava se radnim akcijama čišćenja i uređenja zone morskog dobra u saradnji sa lokalnim nevladinim organizacijama, školama i drugim ustanovama u svim primorskim gradovima. Zbog epidemiološke situacije izazvane novim koronavirusom COVID-19 (SARS-CoV-2), Dan Planete Zemlje obilježili smo u skladu sa važećim epidemiološkim mjerama putem društvenih mreža. Naime, Javno preduzeće je pozvalo partnerske nevladine organizacije i

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

obrazovne institucije, da ovim povodom pripreme video poruku kojom će se ukazati na važnost očuvanja naše Planete. Pristigli video materijal objavljen je na web stranicama Javnog preduzeća, youtube kanalu i ostalim društvenim mrežama.

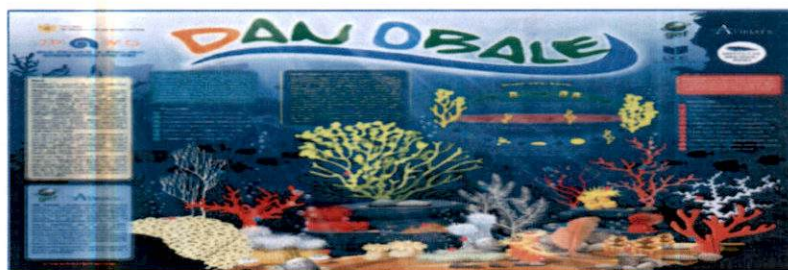

- **Internacionalni dan čišćenja obale – 19. septembar** obilježava se velikom akcijom čišćenja obale, sa posebnim akcentom na edukaciju o značaju smanjenja otpada na plažama i u moru, te smanjenju plastike kao najdominantnijeg otpada.

Već četvrtu godinu za redom, Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore daje podršku NVO "Zero Waste Montenegro" u organizaciji Međunarodnog dana čišćenja obale koji se i ove godine obilježavao akcijama čišćenja u primorskim gradovima. Pored finansijske podrške za nabavku vreća i rukavica za sakupljanje otpada, akciji se uključuju i zaposleni u preduzeću, koji su ove godine učestvovali u akciji čišćenja pojasa dina i zaleđa Velike plaže u Ulcinju, čiji je koordinator bila NVO "Dr. Martin Schneider Jacoby".

- **Mediterranski dan obale – 25. septembar** se, u organizaciji Programa za zaštitu životne sredine Ujedinjenih Nacija (UN Environment) i Mediteranskog akcionog plana (MAP), obilježava u zemljama Mediterana, aktivnostima koje imaju za cilj informisanje i podizanje svijesti o značaju mora i obalnog područja kao prirodnog i društveno-ekonomskog resursa čiji održivi razvoj predstavlja najaktuelniji izazov na nacionalnom i međunarodnom nivou.

Već tradicionalno, Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom je pripremio edukativno-propagandni poster o zaštiti i očuvanju životne sredine i njenog biodiverziteta. 2020. godine, u saradnji sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma i Univerzitetom Crne Gore-Institut za biologiju mora, a u okviru GEF Adriatic projekta, pripremljen je poster o koralnim zajednicama. Ovom prilikom posebna pažnja usmjerena je na Zlatni koral (lat. *Savalia savaglia*), vrstu koja je zaštićena međunarodnim i nacionalnim propisima, a čije najveće populacije su zabilježene na lokacijama Sopot i Dražin vrt u Bokokotorskom zalivu. Nakon izrade, promotivno edukativni poster distribuiran je institucijama, te osnovnim i srednjim školama širom Crne Gore.

ZAŠTITA I OGRAĐIVANJE PJEŠČANIH DINA NA PODRUČJU VELIKE PLAŽE, ULCINJ

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom je 2015. godine započelo faznu realizaciju zaštite pješčanih dina na Velikoj plaži kroz ograđivanje pojasa dina uz plažu i trasiranje puteva i prolazi do plaža, kako bi se spriječilo nekontrolisano uništavanje i ravnanje dina, probijanje prolaza i parkiranje vozila na dinamama.

Realizacije faznog ograđivanja pješčanih dina na Velikoj plaži u opštini Ulcinj radi zaštite ovog jedinstvenog prostora, značajnog kao staništa zaštićene, halofitne vegetacije. Ovom fazom radova obučeno je postavljanje drvene ograde u dužini od 540m i pasarele za pristup radi zaštite i rehabilitacije dina na plaži "Saranda", zamjena dotrajale ograde u dužini od 1560m kojom je zaštićena dina na plaži "Pacha", te postavljanje 4 informativne table sa informacijama o važnosti zaštite dina. Za potrebe izvođenja ovih radova na zaštiti i rehabilitaciji pješčanih dina Agencija za zaštitu prirode i životne sredine izdala je dozvolu i uslove zaštite prirode na osnovu kojih je pripremljen predmjer i predračun, a za realizaciju ovoga posla korišćeni su pozitivni primjeri i iskustva iz inostranstva. Za realizaciju ovih aktivnosti, putem javnog tendera angažovan je izvođač "Grand Design" doo iz Podgorice, a ukupna cijena ugovorenih radova radova iznosila je 36.606,12eura.

Pilot projekat "Rehabilitacija pješčane dine" na Velikoj plaži (plaža Evropa)

U junu 2020. godine uspješno je završena prva rehabilitacije pješčane dine u zaleđu plaže "EVROPA", koju je Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom realizovalo u okviru projekta WELCOME, koji se finansira iz Programa prekogranične saradnje za Italiju, Albaniju i Crnu Goru. Ovaj pilot projekat, čija realizacija je trajala 6 mjeseci i za koji su, pored izvođača radova bili angažovani i botaničari, biolozi, arhitekta, umjetnici i nevladine organizacije, obuhvatio je:

- Rehabilitaciju i biološku restauraciju pješčanih dina kroz nasipanje pijeska, obnavljanje specifične flore koja prirodno nastanjuje ovo područje i postavljanje zaštitnih konstrukcija koje doprinose prirodnom formiranju dina
- Postavljanje zaštitnih konstrukcija za očuvanje pješčanih dina (drvenih ograda i pasarele) čiji je dizajn izabran putem nagradnog konkursa za arhitekta
- Izradu i postavljanje umjetničkih instalacija izrađenih od prirodnog i obrađenog drveta sakupljenog tokom akcija čišćenja plaža, a koje su izabrane na javnom pozivu za umjetnike i nevladine organizacije i
- Opremanje područja informativno-edukativnim tablama, klupama i kantama za otpatke.

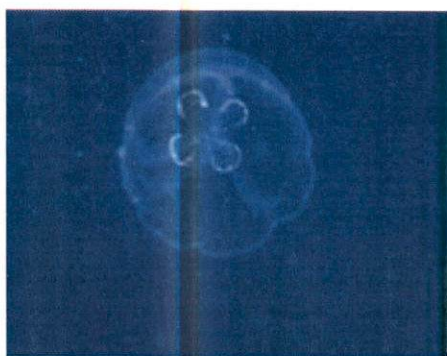
ISTRAŽIVANJE POLIPA I MEDUZA DUŽ CRNOGORSKE OBALE SA AKCENTOM NA KUPALIŠTA U BOKOKOTORSKOM ZALIVU

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom je u saradnji sa Institutom za biologiju mora – UCG, tokom 2020. godine, sprovelo istraživanje polipa i meduza u Bokokotorskom zalivu što za cilj ima određivanje gustina populacija, njihovu distribuciju, te bliže upoznavanje sa životnim ciklusom pojedinih vrsta koji je još uvijek nedovoljno poznat. Isto tako, kroz dijeljenje brošura, željeli smo da se javnost bolje upozna sa vrstama koje se mogu vidjeti kod nas kao i njihovim osnovnim karakteristikama.

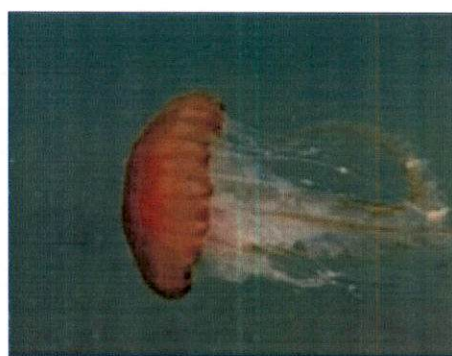
IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

Meduze su sve brojniji stanovnici mora, kako u svijetu tako i kod nas, prije svega zbog klimatskih promjena te rasta temperature mora, zatim eutrofikacije - što obezbjeđuje dovoljnu količinu hrane (planktona) za njihov razvoj a u hranidbenim lancima imaju vrlo važnu ulogu zbog svog velikog kapaciteta ishrane. Pojedine vrste se i hrane jajima i larvama ribe a neke vrste riba se hrane meduzama pa su ovi organizmi uvijek u odnosu predator - plijen. Među njihovim pipcima ne rijetko se mogu vidjeti i ribe koje nalaze zaklon ili veću količinu i lakše dostupnu hranu.

Vrlo su osjetljiva grupa organizama te svaka vremenska promjena (jak vjetar, talasi, promjena temperature mora) može uticati na njihovo povlačenje u dublje slojeve ili na povećanje smrtnosti ovih vrsta. Podaci govore, da tek 10% od ukupnog broja doživi stadijum odrasle jedinke. U okviru istraživanja, između ostalog, zabilježene su *Chrysaora hysoscella* - kompas meduza, vrste roda *Aurelia*, *Discomedusa lobata*, *Drymonema dalmatinum*.

Aurelia sp.

Chrysaora hysoscella

ISTRAŽIVANJE I PROMOCIJA KORALNIH ZAJEDNICA U BOKOKOTORSKOM ZALIVU

Projekat "Istraživanje i promocija koralnih zajednica u Bokokotorskom zalivu" koji se fokusira na zaštitu Zlatnog koralala (lat. *Savalia savaglia*) realizovali su Institut za biologiju mora i Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom.

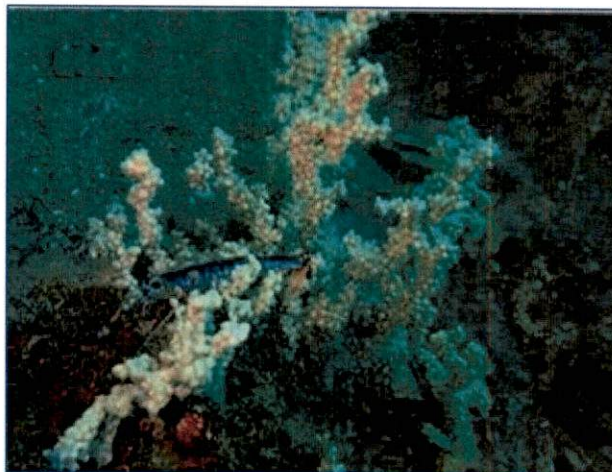
U okviru ovog projekta, realizovano je čišćenje dvije podvodne bašte koralnih zajednica Zlatnog koralala (lat. *Savalia savaglia*) na ovim lokacijama, koje su sproveli stručni saradnici Instituta za biologiju mora jer je bilo potrebno da se otpad pažljivo sakupi, a da pri tom ne dođe do ugrožavanja i oštećenja koralala. Nakon toga, na lokacijama su postavljene informativne table sa informacijama o podvodnim baštama ovog koralala, kao i o zabrani ribanja i sidrenja plovniha objekata na ograđenim lokacijama.

Na osnovu saglasnosti Uprave za pomorsku sigurnost i Ministarstva saobraćaja i pomorstva, ova dva lokaliteta ograđena su bovomama na moru, koje imaju za cilj da fizički onemoguće prolaz i sidrenje plovila, a sve u cilju zaštite staništa Zlatnog koralala.

U cilju informisanja javnosti izrađena je i informativna brošura kojom je dočarana priča o životu Zlatnog koralala u Bokokotorskom zalivu, a namijenjena je ribarima, školama i svim zainteresovanim građanima.

Nakon aktivnosti u okviru projekta GEF Adriatic koji sprovodi Ministarstvo održivog razvoja i turizma i Mediteranski akcioni plan Programa Ujedinjenih nacija za životnu sredinu, iz Instituta za biologiju mora te kasnije Opštine Kotor pokrenuta je inicijativa za zaštitu staništa kolonija Zlatnog korala, na lokalitetima Dražin vrt i Sopot u Bokokotorskom zalivu.

U iščekivanju okončanja procedure proglašenja preventivne zaštite u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode, aktivnosti koje je sproveo Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom i Institut za biologiju mora, predstavljaju najvažnije mjere zaštite korala na terenu i promociju ove zaštićene vrste.

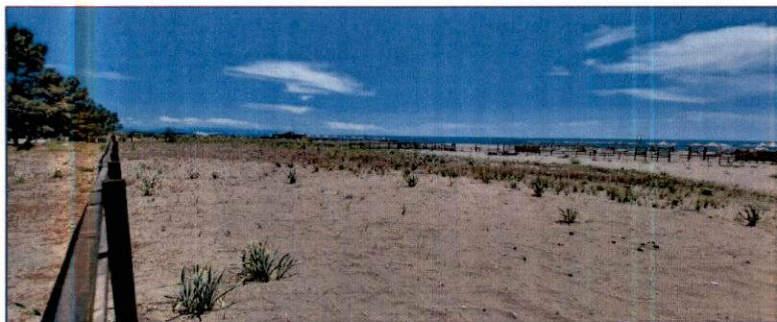
Savalia savaglia

3.2. MEĐUNARODNI PROJEKTI

Interreg IPA CBC – Italy, Albania, Montenegro – Project „WELCOME“

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom je partner u projektu “WELCOME” (*WatEr LandsCapes sustainability through reuse of Marine litter - Održivost vodenih pejzaža ponovnom upotrebom otpada iz mora*), koji se realizuje u okviru Interreg IPA programa prekogranične saradnje za Italiju, Albaniju i Crnu Goru. Cilj projekta je održivo upravljanje plažama, sa fokusom na pitanja otpada koji do plaža dolazi iz mora, eroziju plaža i zaštitu dina, kao i jačanje prekogranične saradnje između institucija u Italiji, Albaniji i Crnoj Gori. U projektu učestvuje 6 partnerskih institucija iz Italije, Albanije i Crne Gore, a vodeći partner WELCOME projekta je CoNISMa - Nacionalni interuniverzitetski konzorcijum za morske nauke iz Italije. Aktivnosti ovog projekta su usmjerene na uklanjanje otpada sa plaža, monitoring otpada iz mora kao i obnavljanje i zaštitu pješčanih dina korišćenjem drvenog otpada sakupljenog sa plaža. Tokom 2020. godine realizovane su sledeće projektne aktivnosti:

- **Zaštita i obnova pješčanih dina na Velikoj plaži** - aktivnosti projekta WELCOME usmjerene na zaštitu pješčanih dina obuhvatile su: izradu Izvještaja o pregledu i mapiranju pješčanih dina na Velikoj plaži, geodetsko snimanje pojasa dina na Velikoj plaži u Ulcinju i pripremu Izvještaj o identifikaciji ugroženih i uništenih područja pješčanih dina sa smjernicama za obnovu pješčanih dina i rehabilitaciju bioraznolikosti.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

- **Pilot projekat - zaštita i rehabilitacija pješčane dine na plaži "Evropa".** Ovaj pilot projekat predstavlja prvu aktivnosti ove vrste na Velikoj plaži i u Crnoj Gori, a aktivnosti na zaštiti i revitalizaciji pješčane dine na odabranoj lokaciji na Velikoj plaži u Ulcinju - plaža "Evropa" obuhvatile su: 1. rehabilitaciju i biološku restauraciju pješčanih dina kroz nasipanje pijeska, obnavljanje specifične flore koja prirodno nastanjuje ovo područje i postavljanje zaštitnih konstrukcija koje doprinose prirodnom formiranju dina; 2. postavljanje zaštitnih konstrukcija za očuvanje pješčanih dina (drvenih ograda i pasarele) čiji je dizajn izabran putem nagradnog konkursa za arhitekte; 3. izradu i postavljanje umjetničkih instalacija izrađenih od prirodnog i obrađenog drveta sakupljenog tokom akcija čišćenja plaža, a koje su izabrane na javnom pozivu za umjetnike i nevladine organizacije i 4. opremanje područja informativno-edukativnim tablama, klupama i kantama za otpatke.

- **Izrada promotivno-edukativne video reportaže** o aktivnostima sakupljanja i kategorizacije otpada iz mora realizovanim u okviru projekta „WELCOME“ u Italiji, Albaniji i Crnoj Gori, u okviru koje su predstavljene aktivnosti na monitoringu otpada, akcije čišćenje, edukativne radionice i promotivne aktivnosti. Ova video reportaža je napravljena u cilju podizanja svijesti javnosti o problemima otpada iz mora i načinima njegove ponovne upotrebe.
- **Organizacija finalne dvodnevne konferencije i tehničke radionice projekta „WELCOME“** koja su početkom decembra 2020. godine održane putem Zoom platforme i obuhvatile su predstavljanje svih rezultata projektinih partnera, kao i okrugli sto sa naučnicima, ključnim institucijama i zainteresovanim organizacijama na temu budućih aktivnosti u cilju smanjenja i sprječavanja otpada u moru.

Interreg ADRION – project „PORTODIMARE“

Interreg ADRION projekat “Geoportal alatki i podataka za održivo upravljanje životnom sredinom obale i mora – PORTODIMARE” ima za cilj dizajniranje i implementaciju Geoportala - trajno otvorene platforme koja omogućava pristup svim informacijama, podacima i alatima koje su neophodne i relevantne za održivi razvoj i strateško planiranje obalnog i morskog područja u Jadransko-jonskom regionu. U projektu PORTODIMARE učestvovalo je 11 partnerskih institucija iz 6 zemalja (Italija, Grčka, Slovenija, Crna Gora, Hrvatska i Bosna i Hercegovina), a vodeći partner je Regija Emilia Romagna iz Italije.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

Ključna aktivnost ovog projekta je izrada PORTODIMARE Geoportala koji predstavlja trajno otvorenu platformu za pristup svim informacijama, podacima i alatima koje su neophodne i relevantne za održivi razvoj i strateško planiranje obalnog i morskog područja u Jadransko-jonskom regionu.

Samoj izradi PORTODIMARE Geoportala predhodila je izrada i popunjavanje Knowledge Kataloga - Baze podataka koja predstavlja alat za pripremu, unos, validaciju i procjenu kvaliteta podataka koji sadržajno i tematski pripadaju unaprijed definisanim kategorijama. U Knowledge katalog su unijeti Geokodirani prostornovremenski podaci (GIS baze, karte i podloge prostornoplanerske i druge projektne dokumentacije, geodetski premjer, fotogrametrija, lasersko skeniranje, digitalizovani i tabelarni podaci, skeniranje podloge i karte).

PORTODIMARE Geoportal izrađen je na način da sa jedne strane, kroz servise i aplikacije omogućava prezentaciju i/ili distribuciju podataka iz oblasti upravljanja obale i mora, a sa druge strane obezbjeđuje interoperabilnost sa podacima drugih institucija, u skladu sa INSPIRE direktivom i drugim međunarodnim standardima. U okviru Geoportala dostupni su mrežni servisi i tehnologije (GeoNode V2.10): pronalaženje, pregled, preuzimanje, transformacija, povezivanje. Geoportal sadrži i 6 modula koji služe kao alatke za testiranje uticaja kod planiranja aktivnosti na moru, a isti su bili testirani kroz 7 Studija slučaja u okviru aktivnosti ovog projekta.

Za područje Crne Gore, u okviru ovog projekta, izvršen je pregled oko 50 georeferenciranih baza podataka 20-tak Institucija u Crnoj Gori, iz njih selektovano blizu 200 pojedinačnih DataResursa. Nakon pojedinačne analize svakog od podataka u skladu sa zahtjevima Geoportala, verifikovano je 40 DataSetova sa standardizovanim metapodacima, što zajedno sa setovima podataka iz drugih, međunarodnih izvora čini preko 60 setova podataka Crnogorskog mora i obale koji se mogu koristiti i analizirati kroz alate Geoprtala ili u nekom od GIS softvera.

Finalna konferencija ovog projekta u okviru koje su predstavljeni rezultati projekta i ujedno predstavljen GEOPORTAL koji je stavljen u upotrebu i dostupan za korišćenje, održana je sredinom decembra 2020. godine.

Interreg IPA CBC Croatia - Bosnia and Herzegovina – Montenegro projekat ePATH - "Endemic pathways - Endemske staze"

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom je partner u projektu (PP3) Interreg IPA CBC Hrvatska-Bosna i Hercegovina – Crna Gora „ePATH“ – Endemic Pathways, za koji je dana 29.10. 2020. godine sklopljen Ugovor o subvenciji (Subsidy Contract Number 2020HR-BA-ME329) između Ministarstva regionalnog razvoja i EU fondova Republike Hrvatske u ulozi Upravljačkog tijela (Managing Authority) Interreg IPA Cross-border Cooperation Programme Croatia-Bosnia and Herzegovina-Montenegro 2014-2020 i vodećeg partnera Public ltd. Hutovo blato. Na osnovu Subsidy Contract-a, između Vodećeg partnera i projektnih partnera sklopljen je Partnership agreement for the implementation of Operation „Endemic pathway“.

Projekat je odobren za finansiranje na II Pozivu za predloge projekata u okviru trilateralnog Interreg IPA Programa prekogranične saradnje između Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Crne Gore u okviru Programske ose 3 "Doprinos razvoju turizma i zaštiti kulturnog i prirodnog nasleđa" sa ciljem da "jača i diversifikuje turističku ponudu kroz prekogranične prisutpe i da omogući bolje upravljanje i održivo korišćenje kulturnog i prirodnog nasleđa". Glavni cilj ovog projekta je

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

kreiranje zajedničke turističke ponude 3 zaštićena područja (Park prirode Hutovo blato u Čapljini, BiH, Botaničke bašte "Kotišina" u Makarskoj, HR i Rezervata prirode "Tivatska solila" u Tivtu, CG) kroz promociju prirodnih (endemske vrste) i kulturnih vrijednosti.

Ukupni budžet projekta za sva tri partnera iznosi 1.540.375,03eura, od čega 85% predstavlja donaciju iz EU fondova, dok preostalih 15% kofinansiraju projektni partneri. Budžet za aktivnosti Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom kao Projektnog partnera 3 iznosi 422.329,30eura. Projektom je predviđeno da se projektne aktivnosti realizuju u roku od 24 mjeseca.

Ključne projektne aktivnosti koje će Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore realizovati u Posebnom rezervatu prirode "Solila" u Tivtu obuhvataju:

- Postavljanje objekta "Centar za posjetioce" na ulazu u Rezervat prirode Solila koji će se sastojati od info pulta za pružanje informacija posjetiocima, višefunkcionalne sale koja će služiti kao izložbeni i prostor za organizaciju radionica i prezentacija, te krovne terase sa prostorom za posmatranje. Za ovaj objekat "Centar za posjetioce" Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom izradilo je projektnu dokumentaciju, pribavilo sve neophodne saglasnosti i dozvolu Agencije za zaštitu prirode i životne sredine.
- Opremanje "Centra za posjetioce" savremenom multimedijalnom i interaktivnom opremom za predstavljanje prirodnih i kulturnih vrijednosti rezervata, opremom za organizaciju radionica i prezentacije, fiksnim durbinima na krovnoj terasi za posmatranje ptica, meteo stanicom, promotivnim materijalom i sl.
- Nabavka opreme za birdwatching turizam - dvogledi, durbin, fotoaparati, audio vodiči sl.
- Obuka 4 zaposlena u Javnom preduzeću za stručnog vodiča u zaštićenim područjima u skladu sa metodologijom Evropske organizacije vodiča.
- Formiranje i promocija zajedničke turističke ponude Endemskim stazama i organizovanje grupnih posjeta, kampova za birdwatching turiste, takmičenja za posjetioce, radionica za djecu školskog uzrasta, izrada aplikacije za mobilne telefone, izrada promotivnog materijala i sl.

GIZ projekat „Obala Ulcinja bez plastike“

Projekat „Obala Ulcinja bez plastike“ osmišljen je kao skup aktivnosti koje podržavaju nevladine organizacije aktivne u ovom području i institucije, uključujući opštinu Ulcinj, lokalno komunalno preduzeće i JP Morsko dobro. Cilj projekta je unapređenje sistema upravljanja otpadom i smanjenje upotrebe plastičnih predmeta za jednokratnu upotrebu na Velikoj plaži i Adi Bojani u Ulcinju, a aktivnosti se realizuju u periodu od juna 2020. do septembra 2021. godine (16 mjeseci). Realizaciju projektnih aktivnosti finansira GIZ.

Projekat se realizuje kroz partnerstvo nevladinih organizacija (NVO Green Life ,lider; Zero Waste Montenegro; Udruženje Ada Bojana; NVO Green Step; NVO Regionalna razvojna agencija Ulcinj biznis asocijacija; Dr Martin Schneider Jacoby Association) i projektnih partnera sa državnog i lokalnog nivoa: opština Ulcinj, JP Morsko dobro i Komunalno preduzeće Ulcinj. Aktivnosti projekta su:

Aktivnost 1a: Predstavljanje projekta Ulcinjska obala bez plastike na događaju „Dan otvorenih vrata“;

Aktivnost 1b: Predstavljanje projekta Ulcinjska obala bez plastike na događaju „Info dan“, u Ulcinju;

Aktivnost 2: Razviti koncept postavljanja kontejnera za otpad i učestalosti sakupljanja;

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

Aktivnost 3: „Kontejnerska niša“ - Dizajn, izgradnja i uređenje okolnog prostora;
Aktivnost 4a: Tržišna studija o mogućnostima izvoza sakupljene plastike;
Aktivnost 4b: Odvojeno sakupljanje materijala koji se mogu reciklirati (PET boca) sa postavljanjem kontejnera od žičane mreže na Velikoj plaži i redovnim pražnjenjem kontejnera;
Aktivnost 5: Obuka za komunalnu policiju i komunalnu inspekciju;
Aktivnost 6: Izrada aplikacije za ilegalno odlaganje otpada;
Aktivnost 7: Organizovanje ekološke patrole i praćenje sakupljanja i odvajanja otpada;
Aktivnost 8: Kampanja za pravilno upravljanje otpadom (sakupljanje i odvajanje materijala koji se mogu reciklirati na plažama - PET boca);
Aktivnost 9: Smanjenje plastičnih proizvoda za jednokratnu upotrebu - kampanja za edukaciju i podizanje svijesti za hotele i plažne barove;
Aktivnost 10: „Čišćenje, edukacija i kreativnost“ sa turistima, vlasnicima plaža, nevladinim organizacijama i studentima;
Aktivnost 11: Podrška uspostavljanju skladišta neopasnog građevinskog otpada u zaleđu Velike plaže;
Aktivnost 12: Čišćenje nelegalnih deponija;
Aktivnost 13: Procjena porijekla i kvaliteta otpada na ilegalnim odlagalištima;
Aktivnost 14: Koordinacija postupka donošenja odluke o privremenoj lokaciji za neopasni građevinski materijal.

4. PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ

Uopšteno postoje 3 situacije na koje mogu da ukažu pokazatelji kod planiranog budućeg razvoja i to:

- Izvještajni entitet može biti osnovan s ciljem da poslovnu aktivnost zbog koje se osniva obavlja trajno, što znači da se u trenutku njegovog osnivanja ne očekuje likvidacija u sagledivoj budućnosti – **Izvještajni entitet koji posluje kontinuirano.**
- Izvještajni entitet može biti osnovan sa ciljem da se obavi jedan određeni poslovni poduhvat i da se po njegovom okončanju taj isti entitet likvidira – **Izvještajni entitet osnovan za jedan poslovni poduhvat.**
- Izvještajni entitet vremenom, usled lošeg poslovanja, može izgubiti sposobnost kontinuiranog poslovanja – **Izvještajni entitet koji je izgubio sposobnost nastavka poslovanja.**

“Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore Budva” osnovano je i posluje u skladu sa **Going Concern** principom, odnosno Principom kontinuiranog poslovanja.

Planiranje srednjoročnog fiskalnog okvira zasnovano je na rezultatima poslovanja u 2019. godini i prethodnim godinama, poslovnoj politici preduzeća i ciljevima koji treba da se ostvare.

Ciljevi koji treba da budu ispunjeni su:

- Zakonitost korišćenja sredstava, korišćenje sredstava za namjene utvrđene Zakonom o morskom dobru,

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

- Koordinacija sa primorskim opštinama u postupku definisanja prioriteta ulaganja, veći stepen komunalnog održavanja i uređenja zone morskog dobra u saradnji sa primorskim opštinama sa planiranjem više sredstava i iz više različitih izvora za ovu namjenu,
- Zaštita, očuvanje i uređenje prirodnih plaža i izgradnja novih kupališta, održavanje i unapređenje stanja u zaštićenim prirodnim dobrima u zoni morskog dobra, unapređenje zone kroz integralno upravljanje obalom,
- Realizacija važnih infrastrukturnih investicija, realizacija zakonskih obaveza Javnog preduzeća.

Vezano za planirani budući razvoj, urađene su projekcije finansijskih pokazatelja za period od 3 fiskalne godine. Uzeti su u obzir trendovi poslovanja u prethodnim godinama, i poslovna politika menadžmenta, vezana za budući rast i razvoj preduzeća.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

ANALIZA BONITETA

Postoje brojni modeli koji se u savremenim uslovima poslovanja koriste za ocjenu kreditnog boniteta i predviđanje vjerovatnoće stečaja preduzeća. Tri modela koji su danas najšire korišćeni su sledeći:

- Altmanov Z-score
- BEX Index
- Zmijewski model

Altmanov Z-score

Jedan od najčešće korišćenih modela jest Altmanov Z - score model. Na osnovu prilagođavanja originalnog modela predviđanja vjerovatnoće stečaja, koji je primjenljiv samo na preduzeća čijim se akcijama trguje na organizovanom tržištu, nastao je modifikovan model primenljiv na preduzeća čijim se akcijama ne trguje na organizovanom tržištu. Altmanov model je danas opšte prihvaćen model koji služi za predviđanje bankrota preduzeća. Zasniva se na analizi bilansa preduzeća.

Postoje 3 raspona vrijednosti koje preduzeće svrstavaju u:

- **Pred bankrotom** -score < 1,1
- **Rizično** 1,1 < Z-score < 2,59
- **Uspješno** Z-score >2,66

Z-SCORE					
Redni broj	Pozicija	2017	2018	2019	2020
1	Ukupna sredstva	6.415.551,00	5.991.868,00	9.180.338,00	8.685.056,00
2	Tekuća imovina	4.783.796,00	4.392.590,00	7.268.320,00	6.756.906,00
3	Stalna imovina	1.631.755,00	1.599.278,00	1.903.302,00	1.928.097,00
4	Obrtni kapital (2-3)	3.152.041,00	2.793.312,00	5.365.018,00	4.828.809,00
5	X1 (4/1)	0,49	0,47	0,58	0,56
6	Zadržani (neraspoređeni) dobitak	2.048.154,00	2.339.270,00	4.686.607,00	4.801.400,00
7	X2 (6/1)	0,32	0,39	0,51	0,55
8	Zarada prije odbitka kamata i poreza na dobitak	562.266,00	324.415,00	2.853.739,00	108.479,00
9	X3 (8/1)	0,09	0,05	0,31	0,01
10	Kapital	4.589.890,00	4.881.006,00	7.363.176,00	7.477.969,00
11	Obaveze	1.796.765,00	1.078.644,00	1.598.170,00	998.751,00
12	X4 (10/11)	2,55	4,53	4,61	7,49
13	Prihodi od prodaje	3.502.416,00	3.594.683,00	7.619.895,00	4.186.429,00
14	X5 (13/1)	0,55	0,60	0,83	0,48

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

Z-SCORE	3,40	4,60	6,04	6,46
----------------	------	------	------	------

Dobijeni rezultati pokazuju da je preduzeće u svakoj godini posmatranog perioda uspješno poslovalo. Iako ovaj pokazatelj u privredi služi da se procijeni rizik od bankrota, ima upotrebnost vrijednost i u ovoj situaciji, kada je preduzeće u državnom vlasništvu i ne posluje na komercijalnoj osnovi nego u službi javnog interesa. Takođe, vrijednost pokazatelja po godinama je rastuća što znači da trendovi pokazuju poboljšanje iz godine u godinu tako da se nastavak ovakvog trenda može očekivati i u narednim godinama.

BEX Index

BEX (Business Excellence indeks) sintetički i analitički oslikava sadašnji i djelimično budući poslovni bonitet svakog privrednog društva. Model je prevashodno izrađen za procjenu boniteta privrednih društava na tržištu kapitala u Hrvatskoj, ali je njegova primjena moguća na svim sličnim tržištima, posebno u regionu.

Postoji 5 raspona vrijednosti sa sledećim tumačenjima:

- **Odlično poslovanje** BEX > 4
- **Veoma dobro poslovanje** 2 < BEX < 4
- **Dobro poslovanje** 1 < BEX < 2
- **Potrebno poboljšanje** 0 < BEX < 1
- **Loše poslovanje** BEX < 0

		BEX - Business Excellence Model			
Redni broj	Pozicija	2017	2018	2019	2020
1	EBIT	562.266,00 €	324.415,00 €	2.853.739,00 €	108.479,00 €
2	Ukupna aktiva	6.415.551,00 €	5.991.868,00 €	9.180.338,00 €	8.685.056,00 €
3	X1 (1/2)	0,09	0,05	0,31	0,01
4	Neto profit nakon oporezivanja	490.658,00 €	287.007,00 €	2.853.303,00 €	108.479,00 €
5	Ukupan kapital	4.589.890,00 €	4.881.006,00 €	7.363.176,00 €	7.477.969,00 €
6	X2 (4/5)	0,11	0,06	0,39	0,01
7	Obrtna sredstva	4.783.796,00 €	4.392.590,00 €	7.268.320,00 €	6.756.906,00 €
8	Ukupna aktiva	6.415.551,00 €	5.991.868,00 €	9.180.338,00 €	8.685.056,00 €
9	X3 (7/8)	0,75	0,73	0,79	0,78
10	Neto rezultat	490.658,00 €	287.007,00 €	2.516.025,00 €	95.637,00 €
11	Amortizacija	290.785,00 €	86.702,00 €	3.339.959,00 €	2.436.650,00 €
12	Ukupne obaveze	1.796.765,00 €	1.078.644,00 €	1.598.170,00 €	998.751,00 €
13	X4 (5*(10+11)/12)	2,17	1,73	18,32	12,68
	BEX	0,90	0,71	6,26	4,14

Dobijeni rezultati od primjene BEX indeksa pokazuju veoma dobro poslovanje Javnog preduzeća.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

Zmijewski model

Zmijewski model koristi ratio analizu koja mjeri performanse, finansijski leveridž i likvidnost privrednog društva kako bi se napravio predikcioni model. Krajnja ocjena ukazuje na vjerovatnoću bankrota: što je veći rezultat to je vjerovatnoća bankrota veća.

Postoje samo 2 moguća rezultata finansijske pozicije:

- **Dobra** $P < 0,5$
- **Loša** $P > 0,5$

Zmijewski-SCORE					
Redni broj	Pozicija	2017	2018	2019	2020
1	Neto dobit	490.658,00 €	287.007,00 €	2.516.025,00 €	95.637,00 €
2	Ukupna aktiva	6.415.551,00 €	5.991.868,00 €	9.180.338,00 €	8.685.056,00 €
3	X1 (1/2)	0,08	0,05	0,27	0,01
4	Ukupne obaveze	1.796.765,00 €	1.078.644,00 €	1.598.170,00 €	998.751,00 €
5	Ukupna imovina	6.415.551,00 €	5.991.868,00 €	9.180.338,00 €	8.685.056,00 €
6	X2 (4/5)	0,28	0,18	0,17	0,11
7	Obrtna imovina	4.783.796,00 €	4.392.590,00 €	7.268.320,00 €	6.756.906,00 €
8	Kratkoročne obaveze	1.743.989,00 €	1.004.792,00 €	655.657,00 €	339.434,00 €
9	X3 (7/8)	2,74	4,37	11,09	19,91
Zmijewski-SCORE (P)		-3,04	-3,47	-4,50	-3,61

Zmijewski model je takođe međunarodno prihvaćen model za projekciju potencijalnog bankrota preduzeća, kao i likvidnosti i solventnosti preduzeća u posmatranom periodu. Rezultati modela za posmatrani period pokazuju visoke nivoe likvidnosti i solventnosti, uz minimalnu mogućnost bankrota.

U nastavku je data projekcija bilansa uspjeha za naredne 3 poslovne godine:

PROJEKCIJA BILANSA USPJEHA				
r/b	Struktura	2021	2022	2023
A	Ukupni planirani prihodi	5.830.000,0	7.150.000,0	7.507.500,0
B	Ukupni planirani rashodi	5.830.000,0	7.150.000,0	7.507.500,0
1.	Poslovni rashodi	5.830.000,0	7.150.000,0	7.507.500,0
1.1.	Materijalni i nematerijalni troškovi	3.831.500,0	5.051.575,0	5.304.154,0
1.2.	Amortizacija	110.000,0	115.500,0	121.275,0
1.3.	Bruto zarade	1.888.500,0	1.982.925,0	2.082.071,0

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

2.	<i>Rashodi finansiranja (kamata)</i>	0,0	0,0	0,0
C	Bruto dobit	0,0	0,0	0,0
D	Porez na dobit	0,0	0,0	0,0
E	Akumulacija / neto dobit	0,0	0,0	0,0

Shodno Zaključku Vlade Crne Gore br.07-398/2 od 28.01.2021.godine i mjerama podrške privredi i građanima za I kvartal 2021. godine za ublažavanja posljedica pandemije korona virusa Vlade Crne Gore Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je umanjilo ugovorenu godišnju naknadu za korišćenjeorskog dobra, zakupcima koji obavljaju sezonsku djelatnost na kupalištima, privremenim lokacijama, pristaništima ukupno 50% od godišnje ugovorene naknade, što je umanjilo planirani prihod za 2021. godinu u iznosu od 3.500.000,00€.

Shodno navedenom Zaključku Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore napravilo je Plan korišćenja sredstava za 2021. godinu. U 2022. godini se očekuje da neće biti umanjenja naknada za korišćenjeorskog dobra, dok se u 2023. godini očekuje povećanje prihoda i rashoda Javnog preduzeća za 5% u odnosu na 2022. godinu.

4.1 Plan za 2021. godinu

PLANIRANI PRIHODI

Shodno Mjerama podrške privredi i građanima za I kvartal 2021. godine, u poglavlju 3.1 koje se odnosi na Umanjenje godišnje naknade za korišćenjeorskog dobra Crne Gore, umanjena je naknada za korišćenjeorskog dobra u iznosu od 50%, odnosno umanjen je ukupan prihod Javnog preduzeća za 3.500.000 €, Zaključak Vlade Crne Gore broj 07-398/2 od 28. 01. 2021. godine.

U skladu sa navedenim, prihod Javnog preduzeća za 2021. godinu planiran je u visini od 5.830.000€ i sastoji se od: prihoda od poslovnih aktivnosti u visini od 3.600.000€, neposlovnog prihoda u visini od 50.000 € i očekivane uplate naknade za korišćenjeorskog dobra od strane privrednog društva „Terna Crna Gora“ d.o.o. iz Podgorice u iznosu od 2.180.000€.

Ukupan prihod od poslovnih aktivnosti (naknada za korišćenjeorskog dobra) je u skladu sa Predlogom mjera podrške privredi i građanima za I kvartal 2021. godine na osnovu kojeg je Vlada Crne Gore donijela Zaključke broj 07-398/2 od 28. 01. 2021. godine. Zaključkom broj 22 zaduženo je Javno preduzeće da sprovede mjere podrške privredi koje se odnose na umanjenje ugovorene godišnje/sezonske naknade za korišćenjeorskog dobra.

Neposlovni prihod ili prihod koji se ostvaruje po osnovu otkupa tenderskih dokumentacija, realizacije bankarskih garancija ponuda i naplate naknade za izdavanje urbanističko tehničkih uslova i sl. je iz istog razloga planiran u manjem iznosu u odnosu na ostvareni tokom prethodne godinu jer tokom 2021. god. neće biti značajnog prihoda od otkupa tenderskih dokumentacija, realizacije bankarskih garancija ponuda i naplate naknade za izdavanje urbanističko tehničkih uslova.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

Planirani prihod u iznosu od 2.180.000 €, koliko iznosi druga rata po zaključenom Ugovoru o korišćenju morskog dobra za implementaciju i izvođenje infrastrukture sa privrednim društvom „Terna Crna Gora“ d.o.o. iz Podgorice, broj: 0201-198/19 od 09.07.2015. god., na koji je saglasnost dala Skupština Crne Gore uslovljen je dobijanjem potrebnih dozvola za rad energetskog objekta. Planirana sredstva se opredjeljuje za realizaciju značajnih (kapitalnih) investicije u zoni morskog dobra.

ZAPOČETI POSTUPCI I PRENESENE AKTIVNOSTI

Aktivnosti navedene u okviru stavke Započeti postupci (2.255.014€) i prenesene aktivnosti (1.461.713€), su aktivnosti koje proističu iz Plana korišćenja sredstava za 2020. god. i Plana javnih nabavki za 2020. god. za koje je Javno preduzeće obezbijedilo iznos od 3.716.727€ na tekućem računu.

5. PODACI O AKTIVNOSTIMA ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA

5.1. *Istraživanje i razvoj*

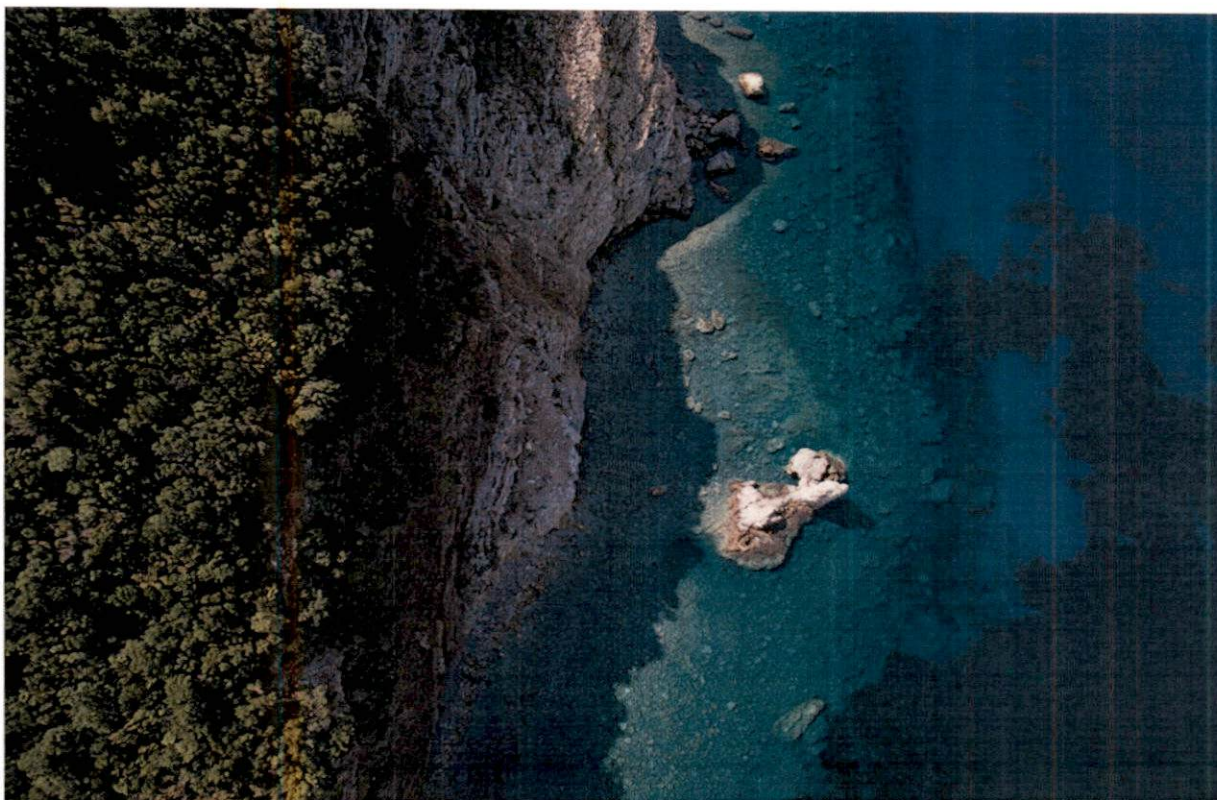
Kako je glavna djelatnost preduzeća očuvanje crnogorske obale, zaposleni se aktivno bave istraživanjem uporednih iskustava i najbolje međunarodne prakse. U skladu sa tim, prate se sve globalne inovacije, inicijative i istraživanja kako bi održali i unaprijedili dostignuti nivo očuvanja obale i biodiverziteta.

5.2. *Ulaganje u obrazovanje zaposlenih*

Kao što se može vidjeti iz gore navedenih podataka koji se tiču istraživanja i razvoja, da bi se dostigli zacrtani ciljevi, preduzeće mora kontinuirano da ulaže u edukaciju svojih zaposlenih, što i radi putem radionica, seminara, inicijalnih i kontinuiranih edukacija...

6. INFORMACIJE O OTKUPU SOPSTVENIH AKCIJA, ODNOSNO UDJELA

Javno preduzeće je u vlasništvu države Crne Gore i nema udjele kojima se može trgovati.

7. POSLOVNE JEDINICE

Preduzeće je organizovano kao jedinstvena pravna cjelina sa jasno definisanim nadležnostima pojedinih službi. Upravni odbor i Izvršni direktor u skladu sa svojim ovlašćenjima koordiniraju radom službi.

- **Kabinet direktora**

Kabinet direktora priprema, obavlja i koordinira poslove iz domena rada Upravnog odbora u dijelu dostavljanja informacije o realizaciji zaključaka i odluka sa sjednica. Koordinira i neposredno učestvuje u predlaganju, izradi i realizaciji razvojnih planova i svih godišnjih planova Javnog preduzeća. Priprema informacije, izvještaje, ekonomske i druge analize vezane za realizaciju razvojnih i godišnjih planova i programa morskog dobra, te informacije i izvještaje za direktora. Kabinet direktora koordinira i obavlja poslove iz domena promocije, marketinga i odnosa sa javnošću, te ostvaruje saradnju sa institucijama i predstavnicima turističke privrede po pitanju uloge Javnog preduzeća za unapređenje, razvoj i promociju turističke ponude Crne Gore.

- **Služba za opšte i pravne poslove**

Služba za opšte i pravne poslove koordinira i obavlja poslove: obezbjeđivanja opšte zakonitosti rada, izradu normativnih akata, pravno zastupanje, javne nabavke, informacioni sistem, kadrovske poslove, administrativno-tehničke i druge opšte i pravne poslove Javnog preduzeća.

- **Služba za ustupanje morskog dobra na korišćenje**

Služba za ustupanje morskog dobra na korišćenje organizuje, koordinira i obavlja poslove: obezbjeđivanja zakonitosti u radu službe, pripremanja i praćenja realizacije ugovora za ustupanje djelova morskog dobra, pripremanja predloga akata, informacija, izvještaja i analiza o korišćenju morskog dobra i druge administrativno tehničke poslove.

- **Ekonomsko-finansijska služba**

Ekonomsko-finansijska služba organizuje, koordinira i obavlja finansijsko-računovodstvene i analitičko - planske poslove. Obavlja poslove vođenja knjiga i ostalih evidencija o stanju i kretanju imovine, utvrđuje rezultate poslovanja, izrađuje godišnje finansijske iskaze kao i izvještaje o poslovanju, usklađuje stanje imovine i obaveza sa stvarnim stanjem koje se utvrđuje godišnjim popisom, zaključuje poslovne knjige po završetku poslovne godine i ostale administrativno tehničke poslove.

- **Služba za uređenje i izgradnju morskog dobra**

Služba za uređenje i izgradnju morskog dobra obavlja poslove planiranja, uređenja i izgradnje morskog dobra, izrade urbanističko-tehničkih uslova i rješenja o lokaciji, nadzora nad realizacijom investicionih aktivnosti i nad programom uređenja i korišćenja, prijavljivanja nepravilnosti nadležnim inspeksijskim organima, praćenje ažurnosti podataka katastra morskog dobra, kontrole morskog dobra i druge administrativno tehničke poslove.

- **Služba za održivi razvoj**

Služba za održivi razvoj koordinira i obavlja poslove iz oblasti organizacije i opremanja kupališta, zaštite životne sredine, praćenja kvaliteta morske vode za kupanje i obalnih procesa te vođenje

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

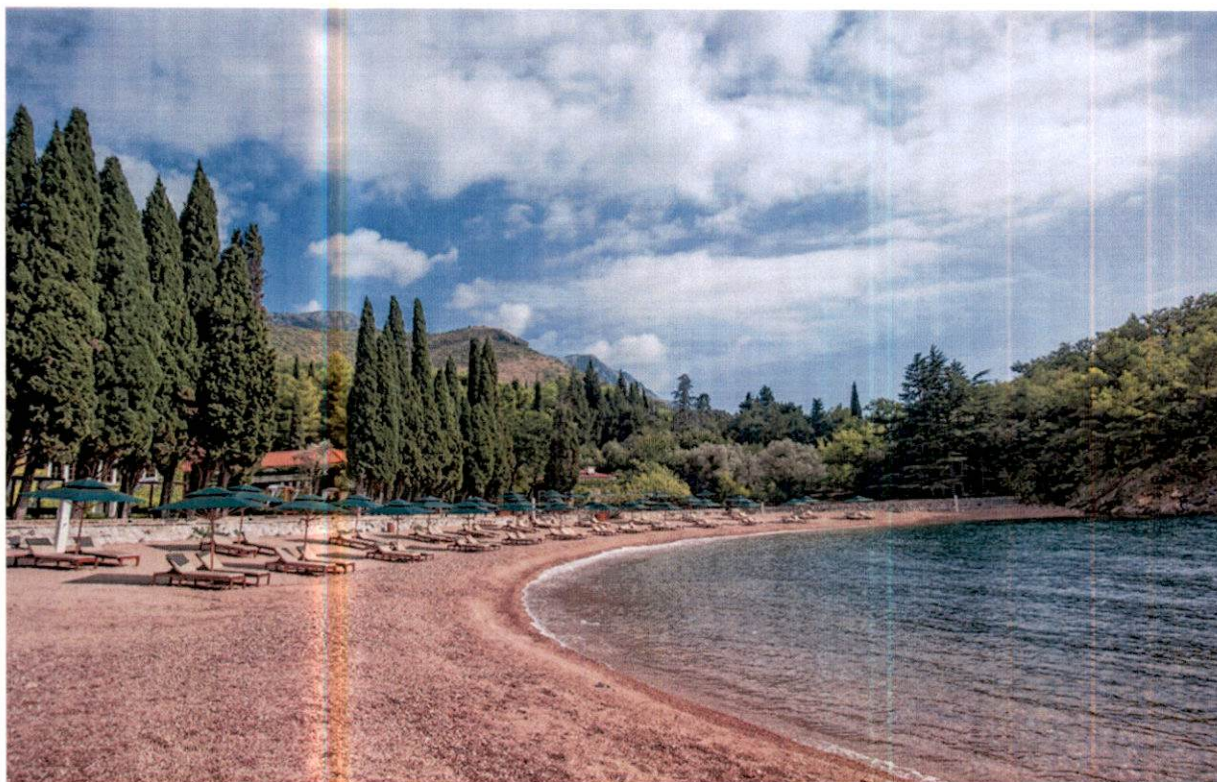
baze podataka morskog dobra. Služba koordinira međunarodnu saradnju iz oblasti integralnog upravljanja obalnim područjem i održivog razvoja, priprema i realizuje međunarodne projekte, obavlja poslove "focal point-a" za saradnju sa PAP/RAC centrom UNEP/MAP-a, saraduje sa NVO u realizaciji Programa "Plava zastavica" i ekoloških akcija, te obavlja i druge administrativno - tehničke poslove.

- **Služba za upravljanje lukama od lokalnog značaja i pomorstvo**

Služba za upravljanje lukama od lokalnog značaja i pomorstvo koordinira i obavlja poslove iz oblasti upravljanja lukama od lokalnog značaja, upravljanje pristaništima, privezištima, pontama, mandračima, plutajućim objektima za pristajanje, priprema i obavlja druge poslove iz oblasti pomorstva, pomorskog saobraćaja, i sportskorekreativnih aktivnosti na moru. Saraduje sa Lučkim kapetanijama, Upravom pomorske sigurnosti i drugim domaćim i međunarodnim institucijama iz oblasti pomorstva. Učestvuje u međunarodnim i domaćim projektima, te obavlja i druge administrativno - tehničke poslove.

- **Služba za kontrolu morskog dobra**

Služba za kontrolu morskog dobra vrši sve poslove u zakonskim okvirima kontrole morskog dobra: obavlja poslove praćenja i kontrole izvršavanja svih ugovorenih obaveza na teritoriji opštine; obavlja poslove kontrole morskog dobra uopšte; učestvuje u zajedničkim kontrolama morskog dobra; prati realizaciju ugovora o komunalnom održavanju zone morskog dobra; redovno informiše službe u Preduzeću o stanju na terenu; priprema zapisnike o izvršenim kontrolama; vrši nadzor nad izvođenjem radova na održavanju u zoni morskog dobra; učestvuje u radu komisija JP; ostvaruje saradnju sa nadležnim ministarstvima; organima lokalne samouprave i lokalnim preduzećima na poslovima nadležnosti iz službe; koordinira aktivnostima na praćenju programa i projekata; obrađuje zahtjeve imovinsko pravne prirode.

8. PODACI O FINANSIJSKIM INSTRUMENTIMA OD ZNAČAJA ZA PROCJENU FINANSIJSKOG POLOŽAJA I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA

Politikom upravljanja finansijskim instrumentima preduzeća definisana su temeljna načela kojima se osigurava kratkoročna i dugoročna likvidnost, kao i sigurnost ulaganja uz ostvarenje maksimalnog prinosa, uz minimalni rizik. Finansijsku imovinu društva u 2019. godini činila su u najvećoj mjeri novčana sredstva na računima. Preduzeće planira da u budućem periodu održi strukturu finansijske imovine u korist novčanih sredstva, čime će se osigurati, kako kratkoročna, tako i dugoročna likvidnost. Finansijske obaveze čine kratkoročne obaveze koje preduzeće izmiruje u rokovima dospijea.

9. CILJEVI I METODE ZA UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM

Sistem upravljanja rizicima je proces je kojim organizacije metodološki vode računa o rizicima povezanim s njihovim aktivnostima radi postizanja kontinuirane dobiti, kako unutar svake aktivnosti, tako i u cjelokupnom portfoliju aktivnosti.

Cilj sistema upravljanja rizicima u preduzećima je stvaranje vrijednosti i smanjenje posledica rizika.

- Identifikacija rizika je proces kojim se identifikuju i dokumentuju potencijalni rizici.
- To zahtijeva temeljno poznavanje organizacije preduzeća, tržišta na kojem ono posluje, pravnog, društvenog, političkog i kulturnog okruženja u kojem egzistira, kao i zdravo razumijevanje njegovih strateških i operativnih ciljeva, opasnosti i prijetnji povezanih sa postizanjem tih ciljeva.
- Da bi se rizici prepoznali i da bi se pripremlilo iznalaženje odluka, potrebne su odgovarajuće strukture i metode identifikovanja rizika.
- Ciljevi i metode upravljanja rizicima - obezbjeđenje dodatnih garancija za dostizanje strateških i operativnih ciljeva putem blagovremenog identifikovanja i sprečavanja rizika, definisanja efektivnih mera obezbeđenja maksimalne efikasnosti za upravljanje rizicima.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

10. INFORMACIJE O IZLOŽENOSTI RIZICIMA CIJENA, KREDITNIM RIZICIMA, RIZICIMA LIKVIDNOSTI I RIZICIMA NOVČANOG TOKA

Finansijske rizike, kao sastavni dio poslovnih rizika svakog pravnog lica, čine:

- Valutni rizik
- Kamatni rizik
- Rizik ulaganja

Što se tiče Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom:

- Valutni rizik ne postoji jer se sve transakcije vrše u domaćoj valuti (EUR).
- Kamatni rizik ne postoji jer preduzeće nema kreditnih zaduženja i ne planira nikakva zaduženja u narednom period.
- Rizik ulaganja izrazito je mali i ne smatramo ga rizikom jer cilj osnivanja Javnog preduzeća nije da posluje na profitnoj osnovi i investira sa ciljem da maksimizira profit, jer su sva ulaganja u svrhu očuvanja prirode i opšteg interesa.

Kod Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom, ne postoje bitni finansijski rizici jer način na koji naše preduzeće posluje, ne dozvoljava bilo kakvo ugrožavanje likvidnosti i finansijske stabilnosti. Ono što može da predstavlja rizik u narednom periodu je "Program privremenih objekata u zoni morskog dobra za period 2019-2023" koji je usvojila Vlada Crne Gore.

U nastavku dajemo registar rizika gdje smo predstavili potencijalne rizike kojima može biti izloženo naše preduzeće, uz napomenu da nijedan od ovih rizika ne smatramo rizikom kako visokog, tako ni srednjeg nivoa.

REGISTAR RIZIKA				OCJENA RIZIKA			
Br.	Kategorija rizika	Rizik	Sektor	Uticaj	Vjerovatnoća	Ocjena	Tretiranje rizika
1	Reputacioni	Kazne, gubitak reputacije i potencijalne prijetnje po nastavak poslovanja usled neusklađivanja sa propisima koji regulišu zaštitu životne sredine u Crnoj Gori	Zakonski i regulatorni okvir	2	1	2	Eliminacija uzroka
2	Operativni	Neadekvatno upravljanje fizičkom imovinom	Logistika	2	1	2	Smanjivanje uticaja
3	Operativni	Nemogućnost sastavljanja tačnih finansijskih izvještaja za potrebe rukovodstva organizacije	Finansije i računovodstvo	2	1	2	Eliminacija uzroka
4	Strateški	Donošenje neadekvatnih odluka koje dalje dovode do neadekvatnih akcija rukovodstva a sve na osnovu niskog integriteta podataka i njihove dostupnosti	Korporativno upravljanje	2	1	2	Eliminacija uzroka
5	Finansijski	Nemogućnost dostizanja ciljeva i ispunjavanja usvojenog biznis plana	Finansije i računovodstvo	2	1	2	Smanjivanje uticaja
6	Operativni	Nemogućnost zapošljavanja osoba sa potrebnim kompetencijama u blagovremenom roku	Ljudski resursi i zarade	1	2	2	Prihvatanje
7	Finansijski	Nemogućnost naplate garancija	Finansije i računovodstvo	2	1	2	Eliminacija uzroka

11. CILJEVI I POLITIKE U UPRAVLJANJU FINANSIJSKIM RIZICIMA, RIZICIMA I NEIZVJESNOSTIMA POSLOVANJA

Pravno lice kao cjelina i njegovi sastavni organizacioni djelovi su obavezni da kreiraju svoje procjene rizika na osnovu istih kriterijuma. Svi odgovorni u pravnom licu i izvan njega su obavezni da izvještavaju o značajnim promjenama postojećih identifikovanih rizika, novim prijetnjama i mogućnostima u skladu sa dinamikom kako nastaju.

Kao odgovorna kompanija, preduzeli smo mjere za upravljanje rizicima. Na osnovu odredbi Statuta Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore, Zaključka Vlade Crne Gore br. 08-57 od 30. aprila 2015. godine i odredbi člana 8 i 9 Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru, Upravni odbor Javnog preduzeća je na XXXVIII sjednici donio sledeće odluke:

- Odluku br.2790/5-2 od 01.10.2015. godine o uvođenju registara rizika za prikupljanje podataka o utvrđenim rizicima i njihovo evidentiranje u registar rizika, kao i za ažuriranje registra rizika zadužen je imenovani koordinator za rizike u Javnom preduzeću. Registar rizika ažurira se dva puta godišnje.
- Odluku br.0203-2790/5 od 01.10.2015. godine o imenovanju osobe odgovorne za koordinaciju uspostavljanja procesa upravljanja rizicima;

Osoba odgovorna za koordinaciju uspostavljanja procesa upravljanja rizicima dužna je:

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

- Upoznati ostale rukovodioce o potrebi uvođenja upravljanja rizicima u svojoj instituciji i sa smjernicama za realizaciju procesa upravljanja rizicima;
- Podsticati kulturu upravljanja rizicima i davati podršku rukovodiocima u djelotvornom upravljanju rizicima jačanjem svijesti višeg rukovodstva o potrebi sistemskog upravljanja rizicima;
- U saradnji s rukovodiocima organizacionih jedinica pokrenuti aktivnosti na uvođenju procesa upravljanja rizicima i odrediti rokove za pojedine aktivnosti;
- Pripremiti objedinjeni izvještaj o upravljanju rizicima na nivou Javnog preduzeća;
- Na nivou viših organizacionih jedinica (Ministarstva finansija - Direktorat za centralnu harmonizaciju) omogućiti potrebnu edukaciju te upoznati koordinateure za rizike o realizaciji edukacije.

- Odluku br.0203-3369/11 od 03.10.2018. godine o imenovanju osobe zadužene za prikupljanje podataka o utvrđenim rizicima i njihovo evidentiranje u registar rizika.

Imenovana osoba je zadužena za prikupljanje podataka o utvrđenim rizicima i njihovo evidentiranje u registar rizika, te za ažuriranje registra rizika.

Javno preduzeće ima usvojenu knjigu internih procedura u cilju efikasnog sprovođenja procedura rada i otklanjanja rizika.

- Uvažavajući da je 23.11.2018. godine stupio na snagu Zakon o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru („Službeni list Crne Gore“, br.075/18 od 23.11.2018.godine), Javno preduzeće je angažovalo ovlašćena lica u Ministarstvu finansija u postupku inoviranja i ažuriranja postojećeg registra rizika.

Direktor
Predrag Jelušić, dipl. ekonomista